

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

ЦІНА $1.00 РАЗ НА ТИЖДЕНЬ ONCE A WEEK PRICE $1.00

РІК CXV П'ЯТНИЦЯ, 3 ЖОВТНЯ 2008 РОКУ ЧИСЛО 40 VOL. CXV FRIDAY, OCTOBER 3, 2008 No. 40

Зустрілися президенти США і України

ВАШІНҐТОН. — У Вашінґтоні з робочою візитою 29 вересня перебував Президент України Віктор Ющенко. Головний пункт на його порядку денному – зустріч у Білому Домі з Президентом Джорджем Бушем. У рамках зустрічі обговорено актуальні проблеми двосторонніх взаємин, зокрема проєкти співробітництва в галузі енерґетики, роззброєння, шляхи та перспективи активізації двосторонньої торгівлі, українсько-американські інвестиційні проєкти.

Також В. Ющенко та Дж. Буш обмінялися думками щодо напрямків та сфер розвитку двосторонньої співпраці у галузі безпеки та боротьби з тероризмом. До порядку денного переговорів, крім цього, внесено питання зміцнення ґльобальної безпеки, перспективи евроатлантичної інтеґрації України, обговорення ситуації в чорноморському реґіоні в контексті російсько-грузинського конфлікту.

Президенти також обмінялися інформацією щодо розвитку внутрішньополітичної ситуації в США та в Україні. Президент України також запропонував своєму американському колезі визначити високих представників США, які відвідають Україну під час відзначення 75-ої річниці Голодомору 1932-1933 років.

Напередодні візити посол США Віліям Тейлор у Києві заявив, що Сполучені Штати Америки співпрацюватимуть з будь-якою коаліцією в українському парламенті, якщо вона буде зформована в демократичний спосіб. В. Тейлор також застеріг українську владу від використання сили чи введення прямого президентського правління.

„При тому, що нам хотілося б бачити стабільність в Україні, розпад коаліції є частиною нор-

(Закінчення на стор. 3)

В. Ющенко: „Як на сповіді скажу: мене ніщо не змусить відступитися"

23 вересня на зустрічі з представниками української громади, що відбулася в Українському Інституті Америки, в Ню-Йорку, Президент України Віктор Ющенко виголосив промову, тези якої вміщуємо.

Передовсім В. Ющенко зупинився на досягненнях і завданнях зовнішньої політики України, пріоритетними напрямками якої тепер є інтеґрація до европейських структур, зокрема вступ до Европейського союзу і НАТО. Очевидно, відзначив Президент, нація ще потребує непростого діялогу щодо приєднання України до НАТО, однак ця дорога безумовно буде пройдена.

Модель колективної безпеки є найсерйознішим, найефективнішим механізмом, який може забезпечити територіяльну цілісність України, її суверенітет та непорушність кордонів. Цей висновок підтвердили останні події у Грузії. Міжнародна спільнота у сучасному світі має приділити пильну увагу так званим „замороженим" конфліктам, щоб вони не перетворилися на „гарячі".

Конфлікт у Грузії, зазначив В.

(Закінчення на стор. 3)

Дружина Президента України Катерина Ющенко подарувала Українському інститутові Америки фотографію веселки над Софіївським собором у Києві. Зліва: Роман Заяць, Марта Кокольська, Президент Віктор Ющенко, президент інституту Ярослав Криштальський, К. Ющенко.
Фото: Левко Хмельковський

НА ТЕМИ ДНЯ

Сучасна Україна – в коментуванні Президента Віктора Ющенка

Президент Віктор Ющенко виступає у Національному прес-клюбі у Вашінґтоні, справа – голова клюбу Сильвія Смит. *Фото: Яро Бігун*

Р. Л. Хомяк

ВАШІНҐТОН. – Президент України Віктор Ющенко провів цілий ранок 29 вересня, роз'яснюючи американським діловим людям і журналістам про те, що діється в Україні.

Цікавість до цих питань немала: до столичного клюбу „Метрополітан" біля Білого Дому прийшло дуже багато підприємців, дипломатів і високих службовців – на сніданок, влаштований Підприємницькою радою „США-Україна" (U.S.-Ukraine Business Council). Відразу після цієї зустрічі Президент В. Ющенко виступив в Національному прес-клюбі, де його представляла сама президент клюбу Сильвія Смит. За стандартами Вашінґтону, в прес-клюбі було дуже багато людей, правда, серед них були і члени української громади.

Про рівень зацікавлености журналістів свідчила присутність семи телевізійних камер. У Вашінґтоні, в будний день, це серйозна кількість, бо в той самий час в столиці іде низка конкуруючих подій, які закликають представників засобів масової інформації в різні місця. Надто того ж дня Конґрес відмовився затвердити плян протидії найбільшій в історії Америки фінансовій кризі.

Президент В. Ющенко без вагань заявив на початку обох виступів, що він „великий оптиміст щодо того, що діється в Україні" і наголосив, що „Україна живе в сучасному часі" і що „в Україні все нормально". А тоді перейшов до літанії подій, починаючи з червня нинішнього року, попередивши, що це його особиста оцінка, і тут же наголосив, що все, що діється в Україні, – „це не трагедія, це навіть не драма", а „нормальні процеси" демократичної країни.

Далі, як перед підприємцями, так і перед журналістами, В. Ющенко вдався до довгої аналізи своїх стосунків з колишнім партнером, прем'єр-міністром Юлією Тимошенко, беручи тон відкинутого коханця: „Мій політичний партнер завела роман збоку", – сказав він. Цим романом збоку Президент назвав переговори Бльоку Ю. Тимошенко (БЮТ) у Верховній Раді з комуністами і Партією Реґіонів України (ПРУ). Але ж парляментську коаліцію і уряд творили БЮТ і „Наша Україна" (партія Президента), а тут прем'єр-міністер переговорює з опозицією – комуністами й реґіоналами –як змінити Конституцію України з метою обмеження прероґатив Президента.

Але це Президента В. Ющенка не страшить. Він доводив, що союз БЮТ і комуністів – неприродний, і з нього нічого не буде, бо і комуністи, і реґіонали не зацікавлені в українській державності. Він закидав Ю. Тимошенко і її партійцям, що вони

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

В. Ющенко виступив в ООН

НЮ-ЙОРК. — Президент України Віктор Ющенко 24 вересня виступив на 63-ій Генеральній Асамблеї ООН, висловивши занепокоєння кризою на Кавказі, яка, за його словами, становить загрозу для української державности. В. Ющенко заявив, що національний порядок денний України співзвучний з головними викликами, які стоять перед світом, і запропонував посилити співпрацю для подолання ґльобальних продовольчих, енерґетичних і екологічних проблем. Він сказав: „Головний виклик, що стоїть перед усіма, – це нехтування й підрив норм міжнародного права і міжнародних взаємин. Ми бачимо тенденції до руйнації загальної системи, наріжним каменем якої є колективність міжнародної волі і повага до суверенітету, територіяльної цілісности й непорушности законів держави". Президент закликав світову спільноту вшанувати пам'ять жертв Голодомору та інших злочинів тоталітарного режиму. Зокрема він підкреслив: „Терор голодом в Україні мав цілеспрямований характер геноциду, що супроводжувався тотальним знищенням національної еліти, громадського проводу і духовенства. Метою було упокорення багатомільйонного народу, який, за визнанням режиму, неможливо було увесь вивести до Сибіру. Важливо, що наші дії стали причиною для пошуків правди в інших країнах колишнього Радянського Союзу. Ми поділяємо біль всіх постраждалих народів – росіян, білорусів, казахів і десятків інших націй. Просимо спільно вшанувати кожну національну трагедію і не допустити новітніх спроб героїзації диктатури Сталіна та його режиму. Ми маємо безцінні приклади порозуміння з Польщею, Угорщиною та іншими країнами. Чесна і щира пам'ять про минуле не розколола, а якраз об'єднала нас. Ми прагнемо, щоб пам'ять про жертви Голодомору та інших злочинів тоталітарних режимів вберегла світ від повторення пережитих катастроф". (*Бі-Бі-Сі)*

Короля Швеції зустріли в Києві сальвами

КИЇВ. — У Києві 30 вересня відбулась офіційна церемонія зустрічі Президента України Віктора Ющенка з королем Швеції Карлом XVI Ґуставом. Глава Української держави разом з дружиною Катериною привітав короля та королеву Швеції Сільвію, на площі перед Секретаріятом Президента, державна візита яких триватиме від 30 вересня до 3 жовтня. Військова оркестра виконала гимни обох країн, пролунав традиційний для державних візитів салют націй – 21 артилерійська сальва, що, за старовинною традицією, символізує дружність намірів сторін. Провідники країн обійшли стрій воїнів почесної варти. Церемонія завершилася взаємним представленням офіційних делеґацій України та Швеції. Після завершення урочистої церемонії у Будинку Городецького розпочалася зустріч подружжя Ющенків з королем Швеції і королевою Сільвією. Крім цього, 30 вересня відбулися українсько-шведські переговори з участю Президента України і короля Швеції. Того ж дня В. Ющенко та король Швеції з дружинами також поклали квіти до Меморіялу пам'яті жертв Голодомору в Києві. У рамках своєї візити в Україну король та королева Швеції відвідали разом з Президентом України і його дружиною Національний заповідник „Софія Київська", а 1 жовтня – Національну оперу України та взяли участь у відкритті українсько-шведського підприємницького-форуму та виставці „Перехрестя історії". У рамках візити король і королева Швеції провели низку зустрічей з керівництвом України, а також відвідали Херсонську область і Автономну Республіку Крим. (*УНІАН)*

Конґресмени схвалили резолюцію щодо Голодомору

ВАШІНҐТОН. — Палата представників Конґресу США прийняла резолюцію з нагоди 75-ої річниці українського Голодомору. У документі американські законодавці висловлюють співчуття родичам жертв трагедії, засуджують систематичні порушення прав людини радянським режимом та закликають до поширення інформації про Голодомор у світі. В тексті резолюції про Голодомор двічі мовиться як про геноцид проти українського народу. В документі конґресмени також висловлюють підтримку зусиллям України працювати в напрямку закріплення демократичних принципів, ринкової економіки та пошани до людських прав, щоб таким чином Україна могла здійснювати свій потенціял як важливий стратегічний партнер Сполучених Штатів у своєму реґіоні. („Голос Америки")

Ізраїль не визнає Голодомор актом етнічного геноциду

КИЇВ. — Ізраїль не визнає Голодомор 1932-1933 років в Україні актом етнічного геноциду, заявила 27 вересня посол Ізраїля в Україні Зіна Калай-Клайтман. „Ізраїль визнає актом геноциду те, що визнане міжнародним правом. А саме: геноцидом вважається знищення за етнічною приналежністю. Таким зокрема був Голокост", – пояснила вона. В той же час, за словами дипломата, Ізраїль визнає, що Голодомор був найбільшою трагедією українського народу, і закликає до його подальшого вивчення. „Позиція Ізраїля полягає також в тому, що наша країна підтримує ті резолюції міжнародних організацій, наприклад ЮНЕСКО, в яких говориться, що, по-перше, трагедія Голодомору не повинна повторитися, по-друге, вона повинна вивчатися в усьому світі", – заявила З. Калай-Клайтман. (*„Кореспондент")*

Москва просить перенести переговори на пізніше

МОСКВА. — Росія просить Україну перенести обговорення можливости перебування російської Чорноморської фльоти в Україні після 2017 року на пізніше, повідомив 26 вересня посол з особливих доручень Міністерства закордонних справ Росії Володимир Дорохін. За його словами, на українсько-російських консультаціях з питань функціонування ЧФ Росії це питання не обговорювали. В. Дорохін зазначив, що потрібно знайти таке рішення, яке відповідало б інтересам і України, і Росії, і котре вони не можуть зараз знайти. Також він зазначив, що Росія розраховує, що її арґументи й позиція будуть враховані, і країни продовжать цей діялог. На початку вересня Україна ініціювала проведення переговорів про дії Чорноморської фльоти Росії в кризових ситуаціях 25-26 вересня в Києві. 17 серпня Президент Віктор Ющенко попросив Президента Росії Дмитра Медведєва невідкладно організувати працю підкомісії міждержавної українсько-російської комісії з питань ЧФ Росії, що перебуває на території України. *(Радіо „Свобода")*

До „Фаїни" підпливли ще кілька кораблів США

ЛОНДОН. — Американська фльота повідомляє, що ще кілька її військових кораблів оточили українське судно з вантажем танків, захоплене сомалійськими піратами 26 вересня. Речник не назвав число кораблів, але сказав, що кілька крейсерів та есмінців ведуть спостереження за переговорами з піратами. Над викраденим українським судном „Фаїна" літають вертолети. Американська фльота також каже, що зброя на борту призначалася невідомим покупцям у Судані, а не в Кенії, як вважалося раніше. Але кенійський уряд наполягає, що танки призначені його армії і відкидає звинувачення про порушення міжнародного ембарґо на продаж зброї Суданові. Пірати вимагають 20 млн. дол. викупу. Раніше пірати застерегли проти використання сили задля звільнення екіпажу та вантажу судна. Один з піратів – Алі Сіґуле – сказав: „Нас оточили кораблі й війська. Над нами літають літаки. Я застерігаю проти будь-яких військових акцій чи застосування сили. Якщо на нас нападуть, ми будемо захищатися до останньої людини". За повідомленнями, на захопленому піратами судні, на якому 17 громадян України, помер один з членів екіпажу. Капітан Віктор Нікольський сказав телефоном 28 вересня, що помер російський моряк. *(Бі-Бі-Сі)*

М. Касьянов вважає, що Україна має вступити в НАТО

СТРАСБУРҐ, Франція. — Голова Російського народно-демократичного союзу Михайло Касьянов вважає, що Україна має приєднатися до НАТО, про це він заявив 29 вересня у Страсбурґі. „Ще рік тому... я говорив, що Україні не варто вступати до НАТО, тому що для 50-мільйонної країни шукати захисту від свого сусіда-брата у НАТО не дуже правильно, але сьогодні, коли ми бачимо повний відступ від усіх фундаментальних принципів співіснування нормальних демократичних держав, який демонструє Російська Федерація, звичайно, це очевидно, що Україна та інші країни мають іти до НАТО без Російської Федерації", – сказав він. М. Касьянов зазначив, що у часи, коли він ще очолював уряд Росії у 2000-2001 роках і коли відбулося зближення Росії зі Заходом, він висловлював думку про те, що Росія мала б приєднатися до НАТО і взяти з собою Україну, Молдову, Білорусь. Однак, зараз, за його словами, Росія „дуже сильно пішла в бік" від демократичних цінностей. „Тому сьогодні, з цією аґресією, яку демонструє нинішня влада, звичайно, для України це вступ до НАТО – нормальна логіка", – сказав М. Касьянов. (*УНІАН)*

Ю. Тимошенко упевнена, що В. Ющенко зрадіє разом з нею

КИЇВ. — Прем'єр-міністер України Юлія Тимошенко називає знаковим для теперішніх політичних подій повернення в Україну Гетьманського прапора Івана Мазепи після реставрації. Ю.Тимошенко заявила 25 вересня під час офіційної презентації відреставрованого Гетьманського прапора в Національному музеї історії України. „Сьогодні унікальна подія в Україні, і це знаково, коли вона відбувається в такий напружений політичний час. Україні сьогодні потрібні мудрість, єдність і служіння політиків. Повернення з реставрації єдиного Гетьманського прапора, можливо, ще додатково надихне і політикум України, і народ України", – сказала Ю.Тимошенко. Гетьманський прапор виставлятиметься протягом пів року в Національному музеї історії в Києві, і тільки потім його повернуть на експозицію Харківського історичного музею, звідки його привезли на реставрацію в Національний музей Кракова (Польща). Реставрація Гетьманського прапора Івана Мазепи здійснювалася протягом року в Національному музеї в Кракові із залученням польських, українських, російських і італійських фахівців. (*УНІАН)*

Партія Реґіонів припинила переговори про коаліцію

КИЇВ. — Президія Партії Реґіонів прийняла рішення припинити переговори з усіма фракціями щодо можливого створення коаліції, доки „помаранчеві" сили не визначаться з конфіґурацією коаліції між собою, сказав 25 вересня заступник голови фракції Партії Реґіонів Олександер Єфремов. Партія Реґіонів хоче для себе з'ясувати: „Ми приймаємо рішення на роботу чи приймаємо рішення на якесь тимчасове співробітництво в рамках якихось політичних рішень". Як сказав О. Єфремов, дивною є ситуація, коли БЮТ спочатку голосує в першому читанні законопроект про держслужбу, а потім відмовляється від прийняття норми про те, що діловодство має вестися і російською мовою. О. Єфремов підкреслив, що Партія Реґіонів не проти створення коаліції трьох – „Наша Україна-Народна самооборона" (НУ-НС), Бльоку Юлії Тимошенко (БЮТ) і Бльоку Володимира Литвина, і хоче побачити, чим завершаться ці переговори. (*УНІАН)*

Зустрілися президенти...

(Закінчення зі стор. 1)

мального політичного процесу у парляментській демократії. США працюватимуть з будь-якою коаліцією, аби лише вона формувалася в демократичний, правовий і конституційний спосіб", – заявив Посол США.

Свій день візити Президент В. Ющенко розпочав сніданком з членами Підприємницької-Ради „Україна-США", в якій об'єднані представники американських компаній, задіяних в Україні. Свій виступ там він розпочав з критики на адресу прем'єр-міністра Юлії Тимошенко за утворення її бльоком де-факто коаліції з Партією Реґіонів та комуністами.

Говорив він також про важливість продовження Україною курсу на евроінтеґрацію та необхідність її участи у колективних безпекових стуктурах. Торкнувся він також питання підтримки серед українців майбутнього членства України в НАТО, зазначивши, що нинішній рівень підтримки подібний до тенденцій у громадській думці, які фіксувалися в інших східньо-европейських країнах перед їх вступом в альянс. В. Ющенко додав, що важливим фактором у цьому зв'язку також є те, що Україна удвічі довше перебувала під радянським впливом у порівнянні з іншими східньо-европейськими країнами – нинішніми членами НАТО.

Торкаючись економічних питань, він наголосив на позитивних показниках в багатьох секторах української економіки та зазначив, що вітає заплановане на наступний рік підписання угоди про асоційоване членство України в Европейському союзі.

В. Ющенко також позитивно оцінив стан українсько-американських взаємин.

Присутніми на сніданку з української сторони серед інших були також міністер закордонних справ Володимир Огризко, виконуючий обов'язки голови Служби безпеки Валентин Наливайченко, секретар Ради національної безпеки і оборони Раїса Богатирьова. З американської, крім представників ділових кіл, – колишні посли США в Україні, Віліям Мілер, Стівен Пайфер, Джон Гербст та теперішній Посол В. Тейлор.

Президент України Віктор Ющенко (зліва) і Президент США Джордж Буш під час зустрічі у Вашінґтоні 29 вересня.

Фото: Прес-служба Президента України

Після сніданку Президент В. Ющенко відбув до Національного прес-клюбу на зустріч з представниками американських засобів масової інформації. Також відвідав Музей журналістики „Newseum" та поклав квіти до пам'ятника Тарасові Шевченкові.

Про пляни проведення візити стало відомо лише минулого четверга, коли український провідник перебував у Ню-Йорку в рамках 63-ої сесії Генасамблеї ООН. Востаннє український Президент побував в американській столиці у квітні 2005 року. *(„Голос Америки")*

Нова посада Василя Корзаченка

Президент України Віктор Ющенко указом від 17 вересня призначив Посла України в Голяндії Василя Корзаченка Постійним представником України при Організації з заборони хемічної зброї.

17 червня В. Корзаченко був призначений Надзвичайним і Повноважним Послом України в Голяндії.

23 серпня В. Корзаченкові було присвоєно дипломатичний ранґ Надзвичайного і Повноважного Посланника першої кляси. Раніше В. Корзаченко працював Генеральним консулом України в Австралії, Канаді та в Чикаґо. *(Прес-служба Президента України)*

Україна вшанувала „останнього молодогвардійця" Євгена Стахова

Зліва: ветеран Українського опору на Донбасі Євген Стахів і перший міністер закордонних справ незалежної України Анатолій Зленко.

Фото: Зенон Завада

КИЇВ. – У зв'язку з 90-річним ювілеєм відомого громадського діяча, колишнього активного учасника українського національно-визвольного руху Євгена Стахова, на його адресу надійшло привітання від Президента України Віктора Ющенка.

„Ваше бурхливе життя є високим взірцем служіння Батьківщині, відданости національній ідеї та безкомпромісної боротьби за становлення української державности. Вас називають „останнім молодогвардійцем" за організацію у роки Другої світової війни антифашистського підпілля на Донбасі. Глибоко поважаю Вас як палкого патріота. Високо ціную Ваш внесок у збереження пам'яті про героїчні сторінки нашого минулого, відновлення історичної правди про звитяжні визвольні змагання українського народу. Ваші спогади є безцінним джерелом знань, на яких має виховуватися молоде покоління", – говориться у тексті привітання.

15 вересня у Спілці письменників в столиці України відбулося вшанування Є. Стахова з нагоди його 90-ліття. Ветерана Українського опору на Донбасі під час Другої світової війни вітали представники громадськости, відомі політики, зокрема перший міністер закордонних справ незалежної України Анатолій Зленко.

В. Ющенко...

(Закінчення зі стор. 1)

Ющенко, показав низку проблем, на які повинна реаґувати українська влада.

Говорячи про европейську інтеґрацію України, Президент назвав значним здобутком на цьому шляху домовленість щодо укладення з Евросоюзом угоди про асоціяцію. Ще три роки тому у Европі ніхто не сприймав серйозно економіку України, а тепер усе змінилося на краще. Не слід сподіватися, що Евросоюз раптом сам запросить Україну до свого членства, треба конкретними інтеґраційними проєктами досягнути такого становища, щоб Евросоюз сам здивувався, що Україна досі не перебуває у його складі. „Ми за три роки пройшли більше на шляху до европейської та евроатлантичної інтеґрації, ніж за попередні 15 років", – сказав В. Ющенко. Як приклади практичної інтеґрації до ЕС він навів рішення УЕФА провести в Україні змагання з футболу Евро-2012, роботу над угодою про єдиний повітряний простір, домовленість щодо переговорів про об'єднання енерґетичних систем, впровадження безвізового режиму, визнання дипломів українських вищих шкіл, інші проєкти.

Говорячи про внутрішню ситуацію в країні, В. Ющенко наголосив, що не оцінює нинішні події в українському політикумі як трагедію. Він переконаний, що Україна має сьогодні достатній демократичний ресурс, щоб знайти демократичні відповіді на політичні виклики.

За словами Президента, відомі політичні сили намагалися дестабілізувати ситуацію в Україні, поставити під сумнів европейський її курс та закріпити у Верховній Раді дві політичні сили. Сталася зрада ідеалів Помаранчевої революції. Провідник фракції (Президент не називав прізвища), яка була частиною парляментської коаліції, заініціювала прийняття змін Конституції, які готувалися за межами України (трохи – в Росії, трохи – в Криму), ввійшла у змову з фракціями Партії Реґіонів і Комуністичної партії України з метою передання їм важливих владних функцій, відібраних у Президента. З п'яти провідних політичних сил України тільки ця сила барилася з оприлюдненням своєї позиції щодо війни в Ґрузії, а коли була до цього змушена, то подала дуже обтічну, загальну заяву. Викликають здивування політичні контакти цієї сили з керівниками Росії. „Вони ділять посади, а про пріоритети мовчать", – сказав В. Ющенко.

Уряд не здійснив нічого для реформування тих галузей економіки, які мали б стати пріоритетними для України. Великих збитків завдали чи могли завдати необґрунтована заборона продажу зерна за кордон, гальмування освоєння чорноморського шельфу, спроба безмитної закупівлі м'яса у Польщі. „Треба відкрити шлях для внутрішнього виробника", – сказав Президент.

Далі він докладно зупинився на утвердженні ролі Української Церкви, мови, традицій. Досягненням є те, що усі телеканали ведуть програми українською мовою, в кінопрокаті усі фільми демонструються українською мовою, збільшилися обсяг друкування українських книжок, число українських шкіл і кляс.

За останні років дуже багато зроблено для утворення єдиної Української Православної Помісної Церкви. У цьому велике значення мала візита Вселенського Патріярха Варфоломія на 1020-річчя Хрещення України-Русі.

Знаковим питанням залишається відродження правдивої історії України. „Нас вчили чужої історії, – сказав В. Ющенко. – А наша історія – це історія боротьби за Незалежність". Дуже важко тепер переконувати мільйони людей, схильних вважати за правду комуністичні стереотипи. „Коли я сказав, що Роман Шухевич – герой України, то відразу втратив довіру половини населення. Але я вам як на сповіді скажу – мене ніщо не змусить відступитися", – сказав В. Ющенко.

На закінчення В. Ющенко висловив подяку закордонним українцям за любов до України, збереження її історії, мови, звичаїв і традицій.

Л. Хм.

АМЕРИКА І СВІТ

Пошук шляхів стабілізації фінансового ринку триває

НЮ-ЙОРК – Після того, як законодавці в американському Конґресі 29 вересня відкинули запропонований Білим Домом плян стабілізації фінансового ринку, діловий світ країни охоплений тривогою. Чому провалився ретельно продуманий проєкт, узгоджений з провідниками Конґресу, що передбачав виділення 700 млрд. дол. для врятування іпотечного ринку? Голосування у Палаті Представників проти пляну Уряду Президента Джорджа Буша фактично лише віддзеркалило народні настрої. Як показали опитування громадської думки, проведені тележурналістами по багатьох штатах і великих містах, американські платники податків просто не бажають своїми грошима виручати банкірів, що зазнають провалу, викуповувати в них знецінені іпотечні позики. Зрештою, як зауважив секретар Департаменту фінансів Генрі Полсон, автор оригінального пляну, „у нашій країні кожен має право як на успіх, так і на невдачу". Показово, що проти були і республіканці, і демократи у Конґресі. Вони відхилили законопроєкт хоч і незначною, але більшістю голосів – 228 „проти", 205 „за". Незважаючи на невдачу, Президент Дж. Буш радитиметься з провідниками Конґресу і обговорюватиме можливі подальші кроки. Г. Полсон підкреслив, що далі працюватиме з провідниками Конґресу, щоб знайти всеохоплючий плян для стабілізації фінансової системи й захисту американського народу. На його думку, це надто важлива справа й не можна допустити невдачі. *(Радіо „Свобода")*

Спостерігачі ЕС розташовуються в Грузії

ТБІЛІСІ, Грузія. — Перша з 12 груп спостерігачів Европейського союзу (ЕС), які стежать за виведенням російських військ з грузинської території, ввійшла до так званої буферної зони довкола Південної Осетії. Іншим групам російські вояки увійти не дозволили. Відмову у доступі росіяни пояснили міркуваннями безпеки. Голова місії спостерігачів ЕС Ганс Йорґ Ґабер сказав, що Москва запевнила його, що з 10 жовтня спостерігачі зможуть провадити патрулювання. Верховний представник ЕС з питань закордонної політики та безпеки Гав'єр Солана сказав, що сигнали, які надходять з Москви суперечливі, але наголосив, що він оптимістично налаштований і що розташування спостерігачів відбудеться згідно з досягнутими домовленостями. Близько 200 спостерігачів стежитимуть за виведенням російських військ з реґіонів довкола Південної Осетії та Абхазії. *(Бі-Бі-Сі)*

Створено Чорноморський еврореґіон

ВАРНА, Болгарія. — У Болгарії 26-30 вересня відбулася Міжнародна конференція „Створення Чорноморського еврореґіону". Для участи в ній до Варни приїхали представники місцевих і реґіональних органів влади Албанії, Болгарії, Грузії, Росії, України, Румунії і Туреччини. Вони обговорили спільні для країн реґіону проблеми, окреслили конкретні завдання для спільного вирішення. Заступник міністра закордонних справ Болгарії Мілен Керемедчиєв заявив, що Чорне море є перехрестям між Европою і Азією, тому прийшов час створити Чорноморський еврореґіон, який буде корисний для всіх, хто стане його членом. Президент конґресу місцевої влади при Раді Европи Явуз Мілдон нагадав, що започаткування амбіційного проєкту щодо створення Чорноморського еврореґіону був даний ще два роки тому в румунському місті Констанца. Я. Мілдон заявив, що Чорноморський еврореґіон має об'єднати зусилля місцевих органів влади в співпраці в сфері енерґетики, туризму, охорони навколишнього середовища і розвитку комунікацій. На міжнародній конференції підписано документ про утворення Чорноморського еврореґіону. (*Укрінформ)*

Дж. МакКейн і Б. Обама – у перших теледебатах

ОКСФОРД, Місісіпі. — Суперники на президентських виборах у США республіканець Джон МакКейн та демократ Барак Обама 26 вересня сперечалися щодо закордонної політики та економіки під час перших теледебатів. Б. Обама сказав, що плян порятунку американської економіки розміром 700 млрд. дол. є „остаточним вироком" рокам республіканського правління. Він сказав, що Дж. МакКейн „помилявся" щодо Іраку, і намагався пов'язати його з Президентом Джорджем Бушем. Республіканський сенатор назвав свого суперника недосвідченим для того, аби керувати країною. Під час дебатів, які тривали 90 хвилин, обидва кандидати підтвердили, що підтримують вступ України та Грузії до НАТО. Дж. МакКейн торкнувся питання політичної кризи в Україні, назвавши „дуже серйозною проблемою політичний конфлікт між Юлією Тимошенко і Віктором Ющенком. Жоден з кандидатів не завдав нищівного удару суперникові, але, згідно з опитуваннями, Б. Обама мав перевагу. Згідно з вислідами телефонного опитування, проведеного „CNN", 51 відс. вважали, що виграв Б. Обама, і 38 відс. віддали перевагу Дж. МакКейнові. 39 відс. виборців, які не визначилися, згідно з опитуваннями „CBS News", віддали перевагу Б. Обамі, 25 відс. – Дж. МакКейнові і 36 відс. заявили про нічию. Обидва кандидати заявили про перемогу. Команда Дж. МакКейна стверджує, що їхній кандидат показав „майстерність у питаннях національної безпеки", а помічники Б. Обами, – що він „з відзнакою" склав іспит головного командувача. *(Бі-Бі-Сі)*

Помер актор Пол Нюман

ВЕСТПОРТ, Конектикат. — Леґендарний американський кіноактор Пол Нюман помер у п'ятницю 26 вересня, у віці 83 роки, від раку, у своєму приватному будинку. У П. Нюмана залишилася вдова, кіноактриса Джоана Вудворд, і п'ятеро дітей. За декілька місяців до смерти він проходив курс хеміотерапії, а також переніс операцію на легенях. Він відомий ролями у фільмах „Шахрай", „Кіт на розжареному даху", „Буч Кесіді", „Санденс Кід" і багатьох інших. П. Нюман дев'ять разів висувався на премію Оскара і отримав її у 1986 році за фільм „Колір грошей". П. Нюман був одним з засновників компанії „Newmans Own", яка виробляла продукти харчування. 250 млн. дол. з доходів цієї фірми було переведено на добродійні цілі. У серпні повідомлялося про те, що хворому на рак П. Нюманові залишилося жити декілька тижнів. У травні 2007 року роки П. Нюман заявив про свій відхід з кіно. Актор поскаржився на втрату впевнености у собі й винахідливости, а також на деякі недуги. У 2004 році П. Нюман увійшов до четвірки видатних акторів, що живуть у наш час, за версією авторитетного британського журналу „Empire". *(„Кореспондент")*

Росія та Венесуеля підписали угоду в енерґетичній галузі

МОСКВА. — Угоду між енерґетичними державними компаніями обидвох країн було підписано під час візити 26 вересня Президента Венесуелі Уґо Чавеса до Москви. Міністри енерґетики Російської Федерації та Венесуелі також підписали меморандум про створення спеціяльної міждержавної інституції для забезпечення широкої кооперації двох країн у енерґетичній галузі. Кремль повідомив, що надав Венесуелі кредит в 1 млрд. дол. на закупівлю російської зброї. Росія послала до Венесуелі два стратегічні винищувачі. Оглядачі кажуть, що такі дії Росії є прямою відповіддю на використання США військових кораблів для достави гуманітарної допомоги Грузії. *(„Голос Америки")*

М. Саакашвілі – про демократичність Грузії

НЮ-ЙОРК. — У своєму виступі на Генеральній асамблеї ООН у Ню Йорку 23 вересня грузинський президент Михайло Саакашвілі заявив, що здійснить у Грузії другу революцію троянд, щоб довести світові, наскільки демократична його адміністрація. М. Саакашвілі сказав, що на його країну було вчинено напад через те, що вона є успішною демократією. У відповідь, запевнив грузинський президент, він докладе зусиль, щоб зробити ту демократію ще дієвішою. М. Саакашвілі надасть більшу незалежність парляментові і судовій системі, буде заохочувати більший плюралізм і збільшить фінансування опозиційних партій. Ця ідея досить дивна – зазвичай революції пов'язують з цілковитими змінами, тож дехто запитує, як саме М. Саакашвілі збирається все це здійснити, залишаючись керівником держави. Але ця заява має припасти до вподоби передусім західнім країнам – після критики збройної акції Грузії в Південній Осетії минулого місяця. І як воно повелося, промови робляться легко – тепер треба подивитися, чи за цим насправді слідуватимуть конкретні дії. Спостерігачів відрядили відповідно до умов перемир'я, досягнутого за посередництвом Евросоюзу після завершення кількаденних активних бойових дій у серпні. *(Бі-Бі-Сі)*

КНДР відновлює ядерну програму

ПХЕНЬЯН, Північна Корея. — 24 вересня Північна Корея зняла пльомби й камери спостереження Міжнародного аґентства атомної енерґії (МАҐАТЕ) на своєму головному ядерному комплексі в Йонбені і плянує завантажити паливо протягом тижня, повідомив представник МАҐАТЕ після закритого засідання представників 35 країн у Відні. Пхеньян закрив доступ інспекторам МАҐАТЕ до реактора в Йонбені. Як сказав представник міністерства закордонних справ Корейської народно-демократичної республіки (КНДР) Ген Хак Бон, це рішення прийняте у зв'язку з тим, що США не виконали своїх зобов'язань за договором про припинення ядерної програми Північної Кореї в обмін на економічну допомогу. На думку аналітиків, для повного поновлення діяльности ядерних об'єктів Північної Кореї знадобиться кілька місяців. Нагадаємо, 19 вересня влада Північної Кореї офіційно підтвердили свої пляни щодо відновлення ядерного реактора в Йонбені. Демонтаж реактора розпочато ще в 2007 році, в 2008 році була зруйнована його охолоджувальна вежа. КНДР призупинила демонтаж своїх ядерних об'єктів у серпні – після того, як з'ясувалося, що США не мають наміру вилучати Пхеньян зі списку країн, які є спонзорами тероризму. (*„Кореспондент")*

Названі лавреати „альтернативного Нобеля"

СТОКГОЛЬМ, Швеція. — 1 жовтня оголошено лавреатів премії „За гідний спосіб життя", котру присуджує фонд „Right Livelihood Awards" і котрий називають „альтернативною Нобелівською премією". Лавреатами названі подружжя пара з Індії Крішнамал і Санкаралінгам Джаґанатан, які створили організацію „Земля для свободи землеробів" (Land for the Tillers' Freedom), щоб здійснювати в практиці погляди Магатми Ґанді на соціяльну справедливість. Премію також отримають творець інформаційно-аналітичної програми „Демократія тепер" (Democracy Now!) Еймі Ґудман з США за „істинно незалежну політичну журналістику"; феміністка Аша Ґаґі з Сомалі за миротворчі зусилля і гінеколог з Німеччини Моніка Гаузер за „працю з жінками, що випробували сексуальне насильство в деяких з найбільш небезпечних країн світу". Розмір премії – 2 млн. шведських крон (приблизно 300 тис. дол. США), вона буде розділена між всіма лавреатами, які за традицією витратять гроші на добродійні потреби. Церемонія вручення відбудеться 8 грудня в шведському парляменті. Премія була установлена в 1980 році філятелістом шведсько-німецького походження Якобом фон Юкскулем, який продав свою колекцію марок, щоб зібрати засоби для нагородження перших лавреатів. *(„Газета по-українськи")*

Сучасна Україна...

(Закінчення зі стор. 1)

вже вели розмови, які міністерські пости дістануть комуністи, а які реґіонали в новому уряді (при цьому натякав, що комуністи мали б дістати керівництво Службою Безпеки України), та які парляментські комісії дістануться яким партіям. Але вони не договорювалися про національні пріоритети, він казав, і назвав ці заходи зазіханням на демократію України. Президент висловив переконання, що нова коаліція неперспективна, бо народ не погодиться на союз непримиренних сил.

І знову В. Ющенко доводив, що такого союзу – нової коаліції – не буде, бо противниками цього є виборці. Колись, згадував він, українські політики таємно договорювались щодо керівництва державою. Тепер треба публічної згоди. Це звучало так, що Президент вирішив запобігти атаці на демократію, проголошуючи нові позачергові вибори. А пару днів перед приїздом Президента В. Ющенка до Вашінґтону Ю. Тимошенко висунула думку, що разом з виборами до Верховної Ради треба б перевести й позачергові президентські вибори. Боротьба за престіл триває.

Президент В. Ющенко навіть двічі бідкався перед обидвома зустрічами з вашінґтонцями, що усі українські політичні провідники, за винятком керівників „Нашої України" їздили на консультації до Москви.

Усі ці справи явно хвилюють керівника Української держави, але можна сперечатись з ним, чи саме таку тематику (можна б це назвати брудною білизною) варто виносити на такі форуми. Адже перше запитання до Президента В. Ющенка від підприємця в Метрополітальному клюбі була справа його інвестицій в Україні: він вклав „всього" 100 млн. дол. у фармацевтичну фабрику в Борисполі, але має труднощі розпочати виробництво. Президент доручив своїм помічникам занотувати цю справу і запевнив підприємця, що його справу розгляне міністер охорони здоров'я.

Приблизно третину свого виступу перед обидвома авдиторіями Президент В. Ющенко віддав темі зв'язків України з Америкою й іншими західніми країнами. Він з задоволенням говорив про великі успіхи „Морського старту" (запущення супутників в космос при допомозі українських ракет), та про те, що співпраця в цій галузі поширюється. Він говорив про серйозний приріст чужоземних інвестицій в Україні, про угоди з різними західніми країнами на безвізовий в'їзд для українців, про заходи, які дозволять зробити Україну асоційованою країною Европейського союзу, а не тільки „сусідом", що наблизить її до повного членства в Европейському союзі. Все це він назвав суперпозитивними досягненнями України, а стосунки України і США він просто назвав „істинним стратегічним партнерством".

Немало часу Президент В. Ющенко присвятив лобіюванню членства України у Північноатлантичному союзі – НАТО. Він спростовував думку, нібито більшість українців є проти НАТО, тим, що і в таких нових країнах-членах НАТО, як Болгарія, Польща, Чехія, також була опозиція громадян колишніх країн Варшавського пакту, але членство вони дістали. Президент закликав до якнайшвидшого приєднання до ПДЧ (Плян дії до здобуття членства в НАТО) і запевняв, що Україна увійде в НАТО тільки після схвалення вступу через референдум усіх виборців України. Справу членства в НАТО він обрамовував подіями в Грузії та доводив, що не тільки Україні треба НАТО, але й країнам НАТО треба України для спокою в цій частині Европи. І в сторону Москви він кинув репліку, що деякі росіяни говорять, що, мовляв, в Україні будуватимуть натовські воєнні бази. Це, сказав В. Ющенко, „несовісні байки". Він також підкреслив, що бажання України увійти в НАТО не спрямоване проти нікого.

Взагалі місцями виступ Президента В. Ющенка нагадував статті в торонтському „Гомоні України", нью-йоркському „Юкрейніан Квортерлі" або в мюнхенському "АБН Кореспонденс" 50-60-річної давности, себто ще перед його народженням у 1954 році.

Цікавий був склад команди, з якою В. Юшенко прибув до Вашінґтону цього разу: Володимир Огризко – міністер закордонних справ, який постійно нервує усіх русофілів; Раїса Богатирьова – секретар Ради національної безпеки й оборони (РНБО), яка ще недавно була керівником „реґіоналів" в парляменті; Валентин Наливайченко, якого В. Ющенко призначив на керівну посаду у Службі Безпеки України і у своєму Секретаріяті. Інакше кажучи – оновлена команда. Не було видно серед делеґації Віктора Балоги з Мукачева, який донедавна „розпоряджався" президентським Секретаріятом і вів боротьбу з головою уряду.

Спостерігаючи зблизька ці відвідини Президента України і слухаючи його виступи, я все ще не відчув з переконанням, що саме діється в політиці України. Правда, все це відбувалось коли я був під впливом Нікколо Макіявеллі. (Після 50 років я вирішив саме тепер наново перечитати його „Монарха").

Що було приємно, це почути привіт: „Пані і панове: Президент України Віктор Ющенко", коли він увійшов до залі клюбу „Метрополітан", який був створений 1863 року, коли довкола Вашінґтону вирувала громадянська війна. Українську присутність в цьому старому столичному клюбі можна порахувати на пальцях однієї руки, включаючи не тільки членів, але й кухонний персонал. І ще нотатка для біографів діючого Президента України: він з'явився на зустріч-сніданок в клюбі за дві хвилини перед 9-ою, себто без запізнення.

НА ТЕМИ ДНЯ

Контролювати продаж зброї

КИЇВ. – Організація „Міжнародна амнестія" опублікувала 17 вересня доповідь, присвячену зустрічі держав-членів ООН у жовтні, під час якої плянується обговорити кроки на шляху до Угоди про торгівлю зброєю. У своїй доповіді організація закликає провідників держав світу відмовитися від передання зброї за наявности суттєвого ризику того, що вона буде використана для порушення норм міжнародного права.

Єгипет, Індія, Китай, Пакистан, Росія та США прагнуть блькувати, затягнути чи послабити дію запропонованих заходів. Тим самим вони створюють небезпеку того, що угода залишиться невиконаною і безконтрольна торгівля зброєю продовжиться.

У доповіді вперше докладно розглядаються параметри та сфера застосування такої угоди на прикладах дев'яти випадків, коли безконтрольна торгівля зброєю обернулася катастрофічними наслідками для прав людини, зокрема у Дарфурі (Судан), М'янмі, Гвінеї, Іраку.

Китай, Росія та США продають зброю до країн, де доведені факти порушень прав людини. У документі докладно описаний стан у Гватемалі, Гвінеї, Іраку, Колюмбії, Кот-д'Івуарі, М'янмі, Сомалі, Судані, Чаді, Уґанді. Китай та Росія є найбільшими експортерами озброєння до Судану, де його використовують для грубого порушення прав людини. Росія поставила країні бойові гелікоптери та бомбардувальники, а Китай – значну частину зброї та боєприпасів.

Міністерство оборони США фінансувало більшу частину поставок зброї до Іраку, причому поставки були погано та не прозоро організовані. Зброя потрапляла до рук збройних угруповань та на чорний ринок, твердить „Міжнародна амнестія".

Не зважаючи на те, що у М'янмі систематично порушують права людини, Китай, Росія, Сербія та Україна відправляли до М'янми бронемашини, вантажівки, зброю та боєприпаси. Індія нещодавно запропонувала поставити додаткові партії зброї.

У доповіді наводяться яскраві приклади того, що порушення ембарґо ООН на постачання озброєнь не припиняються у Кот-д'Івуарі, Сомалі і Дарфурі (Судан) через слабкість національних законів та відсутність у влади деяких держав достатньої рішучости та відповідного потенціялу. Таким чином, арґументи на користь угоди набувають ще більшої ваги.

Міжнародна амнестія в Україні

Американський суд виніс рішення у справі Павла Лазаренка

ВАШІНҐТОН. — Апеляційний суд дев'ятого Округу США виніс ухвалу про перегляд пунктів звинувачення екс-прем'єр-міністра України Павла Лазаренка, повідомили його адвокати.

Згідно з рішенням, винесеним судом у п'ятницю, 26 вересня, задоволені клопотання щодо пунктів, що стосувалися аґрофірми „Наукова" й інших звинувачень, які були інкриміновані П. Лазаренкові в Україні, а також відхилені клопотання в частині звинувачень, пов'язаних з Петром Кириченком.

Відповідно до рішення, справа П. Лазаренка подала до суду першої інстанції для перегляду раніше призначеного терміну покарання.

Адвокати мають намір найближчим часом спрямувати клопотання в розширену колеґію Апеляційного суду дев'ятого Округу про відміну пунктів звинувачення, що залишилися, оскільки в результаті ухваленого рішення з'являються нові юридичні підстави. *(„Кореспондент")*

На летовищі „Бориспіль" побудують новий термінал

КИЇВ. — Летовище „Бориспіль" та турецька компанія „Догуш Іншаат" 27 вересня підписали контракт на будівництво нового терміналу. Участь у церемонії взяв перший віцепрем'єр-міністер України Олександер Турчинов.

Проєкт передбачає будівництво також підвідних автомобільних естакад, доріг та автостоянок. Згідно з документацією проєкту, термінал зможе приймати одночасно до 14 тис. осіб, у ньому буде 32 квиткові каси, сім систем видання багажу та 40 стійок реєстрації. Одночасно термінал зможе обслуговувати та паркувати до 21 повітряного судна. Навколо перону буде побудовано кільцеву автодорогу для спецтранспорту, а біля терміналу – майданчик для стоянки 850 легкових автомобілів.

В березні 2005 року уряди України та Японії з участю японського банку „JBIC" підписали кредитну угоду терміном на 30 років на загальну суму близько 180 млн дол. під будівництво нового терміналу на летовищі. У червні 2005 року Верховна Рада України ратифікувала угоду. (*„Укрінформ"*)

Уточнення

З приводу цікавої статті про головного редактора „Свободи" в 1895-1897 роках о. Нестора Дмитріва („Свобода", ч. 37) треба уточнити, що його поховано на цвинтарі в Гилсайді, Ню-Джерзі, а не в Елизабеті. Пам'ятник йому споруджено як за кошти Українського Народного Союзу, так і за ініціятиви парафії Української католицької церкви Непорочного Зачаття в Гилсайді. Парафіяни, зокрема моя мама Ольга Шатинська, багато попрацювали в пошуках його поховання.

Йосип Шатинський,
Гилсайд, Ню-Джерзі

Росія хоче привласнити Арктику

Росія, всупереч волі сусідів та світового співтовариства, намагається захопити багатющу на корисні копалини, нафту і газ територію Арктики. В серпні минулого року Росія розмістила свій прапор на дні Північного льодовитого океану. 13 вересня в Арктиці, біля найпівнічнішої прикордонної застави Росії на острові Олександра, відбулося виїзне засідання Ради безпеки Росії, присвячене нарощуванню присутности Росії в Арктиці. На цьому засіданні секретар ради, колишній керівник Федеральної служби безпеки Микола Патрушев заявив, що „Арктика повинна стати основною стратегічною базою Росії, оскільки вона забезпечує 11 відс. національного доходу Росії. В цьому реґіоні Росія добуває понад 90 відс. нікеля і кобальта, 60 відс. міді і 96 відс. металів платинової групи". 18 вересня президент Росії Дмитро Медведєв дав розпорядження терміново оформити зовнішню межу континентального шельфу країни в Арктиці. „Наше перше і фундаментальне завдання – перетворити Арктику на ресурсну базу Росії XXI ст.", – заявив він. За словами Д. Медведева, Арктика допоможе забезпечити конкурентоспроможність Росії на ґльобальних ринках.

19 вересня на засіданні Ради безпеки Росії під керівництвом президента Д. Медведева були визначені ключові напрямки забезпечення національних інтересів і безпеки Росії в цьому реґіоні. Дії Росії викликали занепокоєння в світі. Експерти все частіше говорять, що за територію Арктики вже почалася серйозна геополітична боротьба. Про бажання розробляти арктичний шельф заявили понад 20 країн, повідомляє Бі-Бі-Сі. Зокрема Канада відкрито звинуватила Росію в бажанні одноосібно захопити Арктику та попередила, що такі наміри Москви можуть обернутися „новою холодною війною".

20 вересня прем'єр-міністер Канади Стівен Гарпер зазначив, що Канада збільшила військову присутність в цьому районі на тлі явного інтересу з боку Москви. Він повідомив, що Отава діє в рамках міжнародних угод, і закликав Москву робити так само.

Данія скликала зустріч п'яти арктичних держав, щоб підтвердити, що вони підтримують Конвенцію ООН з морського права, яка реґулює проблему територіяльних вод. На півночі почалися лети російських бомбардувальників Ту-95 і адміністрація Джорджа Буша висловила незадоволення їх появою біля Аляски.

Київ, зайнятий внутрішніми чварами, покищо на Арктику звертає мало уваги. Однак, знавці проблеми вважають, що марно, бо може бути запізно. Відомий вчений Володимир Ващенко, який після закінчення фізичного факультету Київського університету 10 років працював за полярним колом в Арктиці, де здійснювалися ракетно-космічні експерименти СРСР, на запитання Бі-Бі-Сі про права України в Арктиці сказав: „Ще з радянських часів в Арктиці половина радянських фахівців були з України. Нафтовики теж були з України. Але тепер для праці в Арктиці бракує кораблів. З тих кораблів науки, які мала Україна, не залишилося жодного. Кораблі пішли у фрахт до комерційних структур й не повернулися. Україна слабко освоює Світовий океан, бо як немає фльоти, то немає й роботи".

Німецький тижневик „Ді Цайт", обговорюючи наростання боротьби за Арктику п'яти арктичних країн – Канади, США, Данії, Норвегії і Росії, відзначає, що тільки у Баренцевому морі, на яке претендує Москва (що відразу викликало заперечення Норвегії), може залягати понад 580 млрд. барелів нафти. Для порівняння: запаси Савдійської Арабії становлять 260 млрд. барелів.

„Ми стоїмо на порозі нової холодної війни – крижаної", – робить висновок „Ді Цайт".

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз — SVOBODA — Published by the Ukrainian National Association

Головний редактор – Рома Гадзевич

Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510

E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу $45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00. Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda". Periodicals postage paid at Parsippany, NJ 07054 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор	– Володимир Гончарик	(973) 292-9800 дод. 3041 e-mail: ukradmin@att.net
Керівник відділу оголошень	– Марійка Осціславська	(973) 292-9800 дод. 3040 e-mail: adukr@optonline.net
Передплата	– Марійка Пенджола	(973) 292-9800 дод. 3042 e-mail: ukrsubscr@att.net

ЖОВТЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ...

Привітаймо „The Ukrainian Weekly"!

Крім 115-річчя "Свободи", на цей рік, на 6 жовтня, припадає ще один історичний для американського українства ювілей — 75-річчя „The Ukrainian Weekly". Як повернемося пам'яттю в той далекий 1933 рік і згадаємо всі обставини еміґраційного буття, а також те, що тоді переживала Україна, то побачимо виняткову актуальність і морально-політичну багатозначність цієї події – заснування української англомовної газети.

Але, по-перше, чому аж у 1933 році? Авжеж не тому, що входження наших прибульців в англомовне середовище потребувало такого довгого часу. Ні, засвоювати культуру і мову нової країни поселення – то не було для них аж такою проблемою.

Проблема коренилася ось де: перш ніж прийняти чужий світ і не згубитися в ньому, треба було знайти самих себе. Цей надзвичайно складний і трудний процес – перетворення темної, аморфної етнічної еміґраційної маси на національно свідомий, солідаризований, ідейно і духовно єдиний організм – якраз очолювала і заодно віддзеркалювала „Свобода". Українській історіографії ще належить оцінити цей грандіозний процес і його цінність і повчальність для сучасної і майбутньої України, де ще й сьогодні точаться суперечки щодо остаточного зформування української нації. Тим часом, тут, на американській землі, наші люди, вихідці з економічної біди, з безкультур'я і безправ'я, відчули і незворотньо усвідомили себе синами і доньками України і її післанцями у широкий світ. Воістину український феномен „подвоєної душі": з одного боку – перетворення українського іміґранта, переважно неграмотного, політично невиробленого селянина, на американця, на вдячного і відданого американського громадянина, а з другого — незламна і несхитна вірність Україні, українській національній справі.

Отож на той час, на 1932-1933 роки, коли Москва вбивала Україну голодом, американське українство вже було організоване і сильне, і вповні могло розраховувати, що його голос і його опінія щодо причин і наслідків масового народовбивства в Україні дійдуть до світу, зокрема і передусім — до американських державно-політичних верхів.

І це й стало спонукою до рішення Головного уряду Українського Народного Союзу (липень 1933 року) заснувати „The Ukrainian Weekly". Від дня 6 жовтня того року тижневик, як щоп'ятницевий додаток до „Свободи", розпочав свій посильний, і таки вельми відчутний вплив на англомовне американське середовище. Цей напрям діяльности – освідомлення американського суспільства щодо антиукраїнської політики Москви і щодо маштабів Голодомору – був інформативно дуже наповнений і професійно потужний. Газета дивилася на трагедію України не лише зі свого боку, але й очима багатьох американських та европейських видань і окремих журналістів, також дипломатів різних країн, негайно перекладаючи і передруковуючи їхні публікації і повідомлення. Це великий, вартий найдокладнішого вивчення період.

Почавши на такому ідейно високому і професійно ґрунтовному рівні, „The Ukrainian Weekly" вже ніколи не знижувала свої ефективности, поєднуючи в одному творчому руслі обидві суспільно-громадські місії: з одного боку — плекаючи і розвиваючи українську культурну спадщину на Північно-американському континенті, а з другого – втримував ґенерації, народжені вже в Америці, в свідомому українстві, водночас підносячи його до того рівня – політичного, освітнього, наукового, мистецького, – на якому перебувало американське суспільство.

Ці місії тим успішніше здійснювалися, що весь час, включно з сьогоднішнім днем, залишалися і не перестають бути не просто професійними обов'язками журналістів тижневика, зокрема його головних редакторів, почунаючи від першого, Стефана Шумейка, і закінчуючи теперішнім керівником „Свободи" та „The Ukrainian Weekly", але й їхньою особистою духовною та інтелектуальною потребою, їхнім найглибшим переконанням, їхнім покликанням. Це варто пам'яті і загальної поваги. І це також дуже добре характеризує всю нашу читацьку громаду, активну співучасницю американсько-української історії.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Тері Мартин заперечує геноцид

29 серпня у „Свободі" була поміщена вістка про видання Фондом катедр українознавства при Гарвардському університеті англомовної брошури про Голодомор 1932-1933 років в Україні.

Це похвальний почин, а значимість брошури підкріплена тим, що є посилання на три довідкові книжки для читачів, які хотіли б поглибити своє розуміння цієї трагедії.

Проте, виглядає недоречним включення до числа цих видань книжки проф. Тері Мартина (Terry Martin, The Affirmative Action Empire..., 2001), оскільки він твердить що „майже усі серйозні науковці" вважають, що Голодомор не був геноцидом, та підкреслюю що він, власне, належить до таких „серйозних" науковців.

Роман Б. Воробець,
Александрія, Вірджінія

Отаке „розсекречення"...

13 вересня УНІАН подав інформацію про„розсекречені документи", оприлюднені на сайті Міністерства закордонних справ Росії.

Поява„розсекречених документів" у Міністерстві закордонних справ викликає подив, бо ж оприлюднення архівних матеріялів мало б належати якійсь науковій інституції чи якомусь історикові.

У передмові сказано, що Росія розсекретила частину офіційних документів, які стосуються голоду в СРСР 1930-1934 роках, і вони є лише частиною величезного документального масиву, „що відобразив велике лихо народів СРСР".

Саме оця передмова і пригадала нам інший „документ з архіву КГБ", коли ця організація підсунула „документ" про те, що Іван Дем'янюк був Іваном Грозним! І. Дем'янюка спочатку засудили до страти, але потім виявилось, що „документ" був зфальсифікованим, і його звільнили.

Поява „розсекречених матеріялів" на сайті Міністерства закордонних справ Росії є продовженням політики Москви, яка досі заперечує Голодомор в Україні.

Оскільки у світі десятки парляментів визнали Голодомор геноцидом українського народу, то Росія змінила тактику: Голодомор був, але в ньому постраждали не тільки українці. Заперечення Голодомору змінено на російському сайті на „велике лихо народів СРСР".

Дослідники з питання Голодомору ніколи не заперечували, що постраждали й інші народи, але документи неспростовно довели, що він був спрямований саме проти українців.

Отакими „розсекреченими матеріялами" Москва намагається вплинути не тільки на українців, але й на світ. Мовляв, якщо вже Голодомор неможливо заперечити, то хоч постраждалих самі визначимо.

Дуже селективне оприлюднення „розсекречених матеріялів" має ту саму мету: зфальсифікувати українську історію, щоб виправдати непростимі злочини Москви проти нашого народу.

Але злочин проти України залишається і злочином проти людства.

Йосиф Сірка,
Торонто

Дякуючи „Свободі"

Ми, батьки Іринки Іваницької, щиро дякуємо газеті „Свобода" за оголошення про допомогу, яку потребує наша донечка Іринка. Воно було поміщене в ч. 26

Ірині тільки 15 років, вона дуже хвора і потребує термінової операції з пересадження кісткового мозку, на яку потрібно 200 тис. дол. Такої суми ми не маємо і тому просимо добрих людей відгукнутися на нашу біду і допомогти своїми пожертвами.

Вже є люди, які нам допомогли. Це Зіна Стецик, яка відкрила рахунок в банку, о. Володимир Пісо і Олег Мачай. З їхньою допомогою вже почали надходити добровільні пожертви на рахунок 81825. Адреса: 6325 Route 209, Kerhonkson, NY 12446-0231, Oleh Maczaj (for Iryna Ivanitska)

Ми щиро дякуємо всім жертводавцям за допомогу.

Родина Іваницьких,
с. Острів, Тернопільська обл.

Щасти вам у праці!

Щиро вітаємо газету з 115-річчям „Свобода" разом з її поважним, люблячим колективом, який посвячує все своє уміння, силу і наснагу для випуску кожного числа газети!

Щастя Вам в родині і роботі!

Тамара Цісельська,
Гантер, Ню-Йорк

Активно діє Організація допомоги українським священикам

Сьогодні в Україні відкривається ще одна сторінка в історії Українських Церков – триває об'єднання народу задля кращого майбутнього Української Греко-Католицької Церкви на всій території України. Зростає кількість священиків у східній частині України, а також кількість вірних, які бажають прославляти Бога за українською греко-католицькою традицією.

На тлі розвитку УГКЦ в діяспорі почали створюватись християнські гуманітарні об'єднання, метою яких є допомагати українським греко-католицьким священикам долати різні труднощі, пов'язані з браком церковних приміщень, житла для священика і його родини. Особливим завданням об'єднань є допомога у будові, відновленні та пристосуванні приміщень для релігійних відправ.

Організація допомоги українським католицьким священикам в Дітройті, Мишиґен, допомагає священикам, їхніх родинам, студентам, які вивчають теологію в семінаріях. Організацію очолюють Таня Петрина, Корнелія Прибула і Зенон Чорній, а допомагають їм багато інших осіб. Організація листується з багатьма молодими священиками, семінаристами, як, у свою чергу, дякують за моральну і матеріяльну допомогу, пересилають інформації про початки їхнього душпастирства і просять не забувати їх в майбутньому.

Одним з таких священиків є о. Павло Хведорук, який відгукнувся на пропозицію Єпископа Тернопільсько-Зборівської епархії Василя Семенюка і поїхав служити у місто Славуту на Хмельниччині, де з допомогою добрих людей долає труднощі і радіє, якщо йому вдається збільшити парафію чи прикрасити каплицю для відправ, доки ще немає там церкви. З Шепетівки пише о. Василь Боднар, що вірні його парафії будуть молитися за кожного жертводавця.

Організація закликає до пожертв на поширення християнської віри. Пожертви відраховуються від податку за особистим проханням.

Адреси для пожертв: Aid to Seminarians in Ukraine/Eastern Churches, P. O. Box 162, Warren, MI 48090-0162 або на конта 15353-000 в Українській кредитовій спілці „Самопоміч" (26791 Ryan Rd., Warren, MI 48091) чи 9059 в спілці „Будучність" (26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091).

Володимир Левенець,
Ворен, Мишиґен

Знищили не тільки палаци

Редакційна стаття „Свободи" (ч. 16) цікаво коментує відновлення історичних замків і палаців в Україні. Подія – важлива і заслуговує на увагу та фінансову підтримку не тільки влади, але й тих українців, яким не байдужа історія України.

Щоб правильно оцінити вартість історичних пам'яток, треба розуміти епоху, в якій вони творилися. Саме тепер є добра нагода об'єктивно дослідити цю добу, її ролю і місце у нашій історії. У перспективі двох світових війн образ стає більш чітким і зрозумілим.

Коли вести мову про відновлення історичних структур, не можна оминути і людський фактор, тобто елітарну частину суспільства, що жила в тих палацах і де творилися культурні вартості, які, в свою чергу, передавалися населенню. Доля цих шляхетних родів була подібна до долі їхніх палаців – руїна і фізичне винищення.

Орися Ільницька,
Філядельфія

Приховане за „залізною завісою"

Одного літнього дня я мала приятельську розмову з приємною жінкою Людмилою, яка розповіла про своє життя. Народилася вона в прикордонному селі Лисогірка, що на Хмельниччині, в 1930 році і жила там до 1950 року. Вона добре пам'ятає вузеньку річечку, яка розділяла польську і українську землі. Через річечку можна було перемовлятись, а церковні свята однієї сторони було чути в іншій. Під час голоду в 1947 році люди з західньої сторони рятували східних, але при цьому докоряли: „Ви добровільно пішли в колгоспи, а тепер нічого не маєте".

В колгоспі видавали тільки по 100 грамів зерна на трудодень. Були придумані різні форми „обдирання" селян. Контролери ходили по городах і вимірювали, скільки чого посіяно і посаджено. Коли посадила вдова часник, то виміряли і визначили, скільки часнику вона має здати державі. А якщо часник не вродить, то треба було купити його на базарі.

Більшовики не розумілись на сільському господарстві, але керували всією кампанією. До землі потрібен господар, а господарів забрала радянська влада і війна. Сталіністи забирали в селянина те, що ще й не вродило, бо ж на допомогу чекали країни, що „перейшли" до соціялістичного табору.

Ціною життя українського селянина комуністи намагалися „насадити" комунізм в якнайбільше число країн світу. Далі, розповідала моя приятелька, розпочалось вербування молоді на шахти. Зверху спускалась директива, скільки молодих людей обов'язково має виїхати на Донбас. Дійшло до того, що запротестували голови колгоспів, бо вже в селах молоді не залишилось. Завербованим уже на місці поселення видавали пашпорти.

В Лисогірці були пашпорти лише тоді, коли існував кордон з Польщею. Люди постійно носили ті пашпорти з собою. Чверть села виїхала, а коли додати тих, що після ув'язнення дістали дозвіл оселитися на Дніпропетровщині, то стане зрозуміло, чому так багато людей втратили мову своїх батьків.

Клавдія Мірецька,
Дніпропетровськ

Шановні читачі!

У листах та статтях, які Ви надсилаєте до „Свободи", просимо подавати повністю перші імена та прізвища згадуваних осіб, а також подавати свої поштову і електронну адреси, число телефону.

Редакція за загальними правилами преси має право редагувати мову за українським правописом і вдаватися до необхідних скорочень надісланих статтей.

Редакція

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Вибирай, брате, свою долю...

Російська імперія століттями сусідів грабувала, вбивала і близько 100 народів з лиця землі стерла. Комуністична імперія скоїла перед цілим світом свій злочин: брутально вимордувала голодом 10 млн. українців. Росія завжди здобувала чужою кров'ю свої злочинні інтереси.

Під час Другої світової війни маршал Георгій Жуков і його генерали кидали у вогонь погано озброєні, ненавченi українські дивізії, які пляновано вбивали, бо фронт посувався і хлопці гинули. Гнали українську молодь тисячами на німецькі кулемети біля села Тиханя-Дукля, Лемківщина, на певну загибель. Там полягло 10 тис. осіб української молоді. Це є на таблиці у „Долині смерти".

В грудні 1944 року наше село Баниця було за 14 км від фронтової лінії і я, коли сніг розтав, пішов побачити німецьку сторону. Німці окопались ровами, бункери були глибоко вкопані в береги і тримали фронт шість місяців, а москалі гнали людей через мінні поля на смерть.

Зараз будьмо чуйні, бо ворог не спить. То вибирай, брате, чи хочеш бути погноєм, чи героєм.

Михайло Феш,
Тусан, Арізона

Прем'єр України руйнує її єдність

Щиро дякую за поміщення мого коментаря (ч. 33) щодо статті Юрія Бадзя „Полювання на Президента триває". Одержую листи і телефони з визнанням з різних міст США, Канади, України і Польщі.

Коментар Мирона Радзикевича (ч. 36) не здивував мене, бо є особи, сліпо закохані в Юлію Тимошенко.

Чому Ю. Тимошенко не будує, а руйнує єдність? Чому окремо виставила себе на вибори? До Володимира Путіна їздила з обіцянками, що Україна не буде прагнути до НАТО, а тепер стоїть проти Президента Віктора Ющенка щодо Грузії.

Повінь у Карпатах прем'єр оглядала з гелікоптера, а Президент по коліна у воді заглядав до хат, бо, може, хтось чекав на порятунок.

Де є українські мільярдери і мільйонери, які могли б допомогти потерпілим? Вони купують палаци в Англії, а в Україні будують „дачі" з позолоченими клямками і водотягами. Леонід Кучма святкував своє 70-річчя в Криму: обійшлося у 4 млн. дол.

Не так давно Ю. Тимошенко критикувала Л. Кучму і Віктора Януковича, а тепер об'єдналася з ними, щоб усунути від влади В. Ющенка, змінити конституцію. Є такі, що критикують Президента, бо бджоли годує, а я думаю: „Краще бджоли годувати і медок збирати, замість ґольфа грати".

Статті і коментарі редактора Петра Часта прекрасні. Дякую. Йому і усім працівникам газети бажаю міцного здоров'я і витривалости.

Євгенія Кікта,
Ґрін-Велі, Арізона

Ставаймо до спільної праці

Північний сусід зазіхає на самостійність України. Політика Росії – це продовження комуно-радянської диктатури, котра знову плянує затягнути в ярмо демократичні республіки, передовсім – Україну та Грузію.

А як на це все реаґує українська влада? Керівник українського уряду зайнята чварами та правдивими і неправдивими звинуваченнями.

Опитування громадян України виявило, що 80 відс. неґативно ставляться до українського уряду. Европейські політики дивуються, як то Україна може дозволити собі на таку урядову кризу в такий тривожний для неї час.

Що сталося з ідеалами Помаранчевої революції, коли Віктор Ющенко і Юлія Тимошенко присягали, що будуть разом будувати та захищати Україну? Тепер вони самі гальмують вхід України до Европейського союзу.

Щоб вивести Україну з глухого кута, закордонні українські організації, церковні, наукові, жіночі, молодіжні, фінансові установи, преса і телебачення, все національно свідоме громадянство повинні тиснути на український уряд, щоб провідники об'єднались та захистили Україну.

Отож, ставаймо, браття, як один до спільної праці.

Стефан Палилик,
Ґлен-Спей, Ню-Йорк

Росія повинна заплатити Україні

Лібія домоглася, щоб Італія заплатила контрибуцію за 30 років колоніяльної окупації. Це служить за приклад для інших колоніяльних територій. Вчорашні імперії Англія і Франція, а також Росія повинні заплатити за зиск, за добування різних мінералів у своїх колоніях. А скільки мала б заплатити Росія за використання української землі впродовж 300 років?

Росія ще й досі окуповує великий шмат української землі – Кубань. Росія повинна заплатити за 10 млн. людей, які були замордовані у 1932-1933 роках штучним Голодомором, за шкоду, якої вона наробила у Чорнобилі. Якщо Росія не має грошей, то світовий суд повинен присудити Україні компенсацію у вигляді постачання енерґоносіїв.

Юрій Кравчук,
Вільмінґтон, Делавер

Чому російська еліта зробила своїм ворогом Україну?

Основна причина ворожого ставлення еліти Росії до України є не НАТО, а те, що Україна стала самостійною державою. Тож що можна чекати від еліти, корені якої ідуть від страшної більшовицької банди, яка в свій час пролила ріки крови, знищивши інтеліґенцію як України, так і Росії. Розстрілювали священиків, дворян і заможних селян. Баржами топили російських офіцерів. За наказом Леніна було розстріляно понад 1 млн. тільки донських і кубанських козаків. Все це проводилось в жорстокій боротьбі проти білого двоголового орла – символа „матушки России".

Сучасна російська еліта має своїм символом-гербом також двоголового орла. Колишні „войовничі атеїсти" моляться в церкві. В свій час Центральний комітет Компартії призначив священиків різних рангів в церкви Московського патріярхату (МП). Правда, вони (священики) були вже більше інформаторами для спецорганів. В Україні кількість церков МП досягає майже 70 відс., які Віктор Янукович доволі ефективно використовує в період виборів.

Не виключено, що в двох головах російського орла можуть виникати різні варіянти силового приєднання України до Росії. Яким чином? Якщо зробити Україну своїм ворогом, то можна цього добитись. Так вони поступили з Грузією.

Чи не тому вкрай знахабніло ведуть себе російські шовіністи, якими Москва заздалегідь заселяла південний берег Криму і Севастополь? Вони патологічно зневажають все українське. Ці „патріоти" забули, як Росія запропонувала Україну спільно просити Верховну Раду СРСР передати Крим Україні.

Таке рішення виникло тому, що російський Крим після виселення татар не міг себе прогодувати, не було продуктів харчування і води. Худобу і птахів, які не мали догляду, перестріляли, а російські селяни, привезені в Крим, повтікали.

Розцвів Крим після передання його Україні. Був побудований маґістральний канал Каховка-Керч, ціла система помпувальних станцій і зрошувальних каналів. Виникла можливість налагодити водопостачання всіх міст Криму. Сільськогосподарська степова частина Криму тепер годує „патріотів" південного курортного берега, таких, наприклад, як комуніст Леонід Грач і йому подібні.

В даний час депутати російської Думи, телебачення, радіо, газети голослівно заявляють: „Севастопіль – місто російської слави, і Крим повинен бути російським". Та виникає питання: „Якої слави?". Можливо, слави 1855-1856 років, коли Росія потерпіла поразку у війні за Севастопіль від англо-французького десанту, база якого знаходилась за тисячі кілометрів від Севастополя, а „матушка Россия" була поруч, за спиною Криму і Севастополя? Чи тієї ганебної „слави", коли в паніці на своїх мінах загинули 18 бойових кораблів Чорноморської фльоти?

Як відомо, СРСР була багатонаціональною державою, тому захисниками Севастополя були представники різних національностей. Одних захисників з України (українців) було там не менше росіян. Наприклад, в 1919 році вся ескадра Чорноморської фльоти (шість лінійних кораблів, допоміжні кораблі та підводні човни) підняла українські прапори і дала клятву Україні.

На виконання своїх плянів шовіністи використали навіть Катерину II, встановлюючи пам'ятники цій гнобительці України. Просто незрозуміло, як в наш час в Росії міг так широко розповсюдитись патологічний шовінізм і дика ненависть до України.

Євген Лісовенко,
Бруклин, Ню-Йорк

Україна і НАТО

Українська преса переповнена статтями на тему входу України до Північно-атлантичного оборонного договору (НАТО), а деякі читачі не зовсім розуміють, які проблеми пов'язані зі вступом України до НАТО.

Ситуація виглядає так: в червні 2008 року Верховна Рада України ухвалила постанову щодо вступу України до НАТО. За неї проголосували 248 народних депутатів – 175 депутатів з фракції Партії Реґіонів, 34 – з Бльоку Юлії Тимошенко, 19 – з „Нашої України-Народної самооборони" і 20 депутатів – з Бльоку Володимира Литвина. Не голосувала в повному складі фракція Комуністичної партії України.

Цим проєктом передбачено, що рішення щодо вступу України до НАТО приймається лише за наслідками всеукраїнського референдуму, який може проводитися за народною ініціятивою, відповідно до закону України „Про всеукраїнський референдум". Також передбачено, що голова Верховної Ради України має повідомити Генерального секретаря НАТО про це рішення парляменту України.

Методій Борецький,
Філядельфія

Поповнили музей

Дякуємо співробітникам „Свободи" за надіслані шевченківські видання за 1914 рік, котрі збереглися в книгарні тижневика. Їх буде використано при побудові нової експозиції, яку ми готуємо до 200-річчя від дня народження Тараса Шевченка.

Ми продовжуємо пошук експонатів. Сподіваємось на подальшу допомогу закордонних українців у збиранні експонатів для Канівського музею Т. Шевченка.

Анатолій Татарин,
завідувач відділу музею
Канів, Черкаська обл.

СТОРІНКА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Діяну Декайло вибрано „Міс Союзівкою - 2009“

Діяна Декайло - „Міс Союзівка“ 2009.

Перша княжна - Зірка Годенчук.
Фото: Таня Солтис

КЕРГОНКСОН, Ню-Йорк — Щорічний традиційний вибір „Міс Союзівки“ відбувся 9-10 серпня на Союзівці, оселі Українського Народного Союзу. Діяну Декайло з Іст-Медов, Ню-Йорк, обрано „Міс Союзівкою“ 2009 року, а Зірку Годенчук з Ню-Гейвен, Конектикат, обрано першою княжною.

9 серпня кандидатки на почесне звання „Міс Союзівки“ вносили свої подання. В кінці дня їх було чотири. Координатор вибору „Міс Союзівки“ Стефа Гаврилюк, зібравши подання подала кандидаткам інформації про перебіг змагань. Вона намагалася заспокоїти кандидаток, поки вони підуть на бесіду з суддями вибору „Міс Союзівки“.

Суддями цього змагу були: Лідія Чопівська-Бенсон, колишня „Міс Союзівка“, Роман Гірняк, колишній працівник на Союзівці та директор Школи українознавства у Бавнд-Бруку, Ню-Джерзі, і Богданка Пузик, керівник дитячого табору „Спадщина“ та зв'язкова програм на Союзівці для батьків, які усиновили дітей з України. Судді пильно працювали, ставили запити кандидаткам на „Міс Союзівку“, а опісля робили свої рішення.

Тим часом в оновленій залі „Веселки“ оркестра „Темпо“ приграавала до танцю численній публіці. Після жвавої коломийки, „Міс Союзівка 2008“ року Алана Ленець, виголосила свою прощальну промову, котру публіка прийняла голосними оплесками.

А після того, незадовго до півночі, проголошено вислід вибору „Міс Союзівки“ на 2009 рік.

Першою княжною названо Зірку Годенчук, дочку о. Юрія та Юлії Годенчуків. З. Годенчук є визначною ученицею середньої школи та членом „National Honor Society“, є активною в „ SADD (Students Against Drunk Driving)“, „Habitat for Humanity“ та „Female Empowerment Club“. З. Годенчук любить малювати і бігати.

Тоді хвилина на котру всі нетерпеливо чекали – проголошення вибору „Міс Союзівки“ на 2009 рік.

Діяна Декайло є дочкою Олега Декайла і Христини Ґерули. Вона є студенткою Нюйоркського університету, де студіює комунікацію. Крім того, є активною у „Global Young Leaders Conference“, є визначною студенткою і співпрацює добровольцем в Мано Аміґа – гуманітарною програмою допомоги.

Д. Декайло є організатором конференції Союзу українських студентських товариств Америки (СУСТА) 2009, що відбудеться в Нюйоркському університеті, є касиром Українського клюбу в Нюйоркському університеті, членом танцювального ансамблю „Сизокрилі“ та інструктором Театрального ансамблю Лонґ-Айленду. Вона любить грати на флейті, „софтбал“, відбиванку та грати в театрі.

Коли проголошено „Міс Союзівку 2009“, президент УНС Стефан Качарай затанцював з Д. Декайло традиційний вальс „Міс Союзівки“. До них долучилися Нестор Паславський, керівник Союзівки, та перша княжня З. Годенчук.

Опісля присутні поздоровляли переможців та фотографувалися.

Вечірка у „Веселці“ продовжувалась допізна.

Соня Семанишин

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Фундація „Україна-США“ провела програму „Молоді провідники 2008“

Олексій Синельниченко

ВАШІНҐТОН. – Фундація „Україна-США“ провела 26 липня-1 серпня програму провідництва для студентів вищих навчальних закладів. У ній брали участь шість американців українського походження, шість українців та один канадець, зокрема Михайло Щупак – студент Маямського університету; Стефан Чома Томпсон – випускник Весліянського університету; Ліда Томків – студенка Весліянського університету; Наталія Яворська – студентка Провідентського коледжу; Ірина Бородавкіна – студентка Національного авіяційного університету; Ірина Кошулап – аспіранка Центрального Европейського університету; Олександер Бондаренко, Анастасія Ковальська, Ярослава Тарабухіна, – студенти Києво-Могилянської академії; Іван Антонів – учень старших кляс середньої школи; Влад Галушко – аспірант Університету Олд Домініон; Ярко Петришин – студент Манітобського університету; Софія Змуркевич – студентка Сейнт-Джозефського університету.

Програма надала студентам можливість ознайомитися з основними елементами провідництва в найважливіших установах

Учасники програми біля Білого Дому в столиці США.

Молоді провідники під час зустрічі з суддею Богданом Футеєм.

Вашінґтону. Відбулися зустрічі з Олександром Александровичем – радником Посольства України, Стівеном Пайфером – старшим радником Центру стратегічних та міжнародних досліджень, Марком Левіним – виконавчим директором Національної конференції з питань радянського еврейства, Богданом Футеєм, федеральним суддею, Орестом Дейчаківським з Комісії безпеки та співробітництва в Европі (Гельсінкська комісія), членкою Конґресу Марсі Каптур, конґресменом Джимом Ґерлаком, Євгеном Фішелем – спеціяльним радником віце-президента з питань національної безпеки, Марком Бжезинським з „McGuireWoods LLP“ та Морґаном Віліямсом – президентом Американсько-української ради підприємництва.

Учасники програми брали участь у конференції „Жінки-керівники в Україні“, яку провела організація „Vital Voices“, мали нагоду побачити презентацію документального фільму про життя кримських

(Закінчення на стор. 11)

Американські українці відзначили День Незалежности України

РАКЛЕНД-КАВНТІ, Ню-Йорк

Святкування Дня Незалежности України в Ракленд-кавнті, Ню-Йорк, почалось Богослуженням та Панахидою за душі всіх, що загинули у боротьбі за свободу України. Відслужив парох Української католицької парафії свв. Петра і Павла в Спрінґ-Валі, Ню-Йорк, о. Василь Колопельник.

Опісля громада зібралась на площі біля районової ради повіту Ракленд, щоб піднести український прапор. Василь Шозда, командант 19-ої станиці Українських Американських Ветеранів в Спрінґ-Валі, повільно піднімав прапор, а присутні співали український національний гимн.

Потім відбулась коротка програма, у якій Мирон Белц, з „четвертої хвилі“ української еміґрації, виголосив доповідь українською мовою, а д-р Василь Лучків, член Контрольної комісії Українського Народного Союзу – англійською. Обидва доповідачі звернули особливу увагу на події в Грузії та їхні можливі наслідки для України.

Після офіційної частини члени Організаційного комітету запросили всіх на традиційний святковий пікнік.

Через годину на площі біля Українського народного дому у Спрінґ-Валі зібралася більша частина учасників свята. Було близько 70 осіб і майже три чверті з них – з найновішої української еміґрації.

Україна може бути горда з своїх дочок і синів, які при кожній нагоді її прославляють.

Василь Лучків

Учасники свята в Ракленді, Ню-Йорк.

ЛОНҐ-АЙЛЕНД, Ню-Йорк

На честь 17-ої річниці Незалежности України Відділ Українського Конґресового Комітету Америки (УККА) організував піднесення українського прапора біля будинків міських рад Ґемпстеду, Ойстер-Бею, Мінеоли, Линденгурсту, Рівергеду.

Святкування продовжились у Айзенгавер-парку під гаслом „Український вечір – День Незалежности”.

Вступним словом про досягнення України відкрив програму голова відділу УККА Богдан Курчак. Грамоти за громадську працю були вручені Елейні Дячук, Андрієві Шулеві, Люді Гриль, Любі Мицьо, Марії і Ярославові Копистянським.

Після урочистої частини відбувся концерт. Сотні глядачів під зоряним небом із захопленням дивились запальні танці професійного танцювального колективу „Сизокрилі“ під керівництвом Орландо Паґан, місцевої дитячої танцювальної ґрупи „Мрія”, слухали чудовий спів Інни Сидорак і вокально-інструментального ансамблю „Череш“.

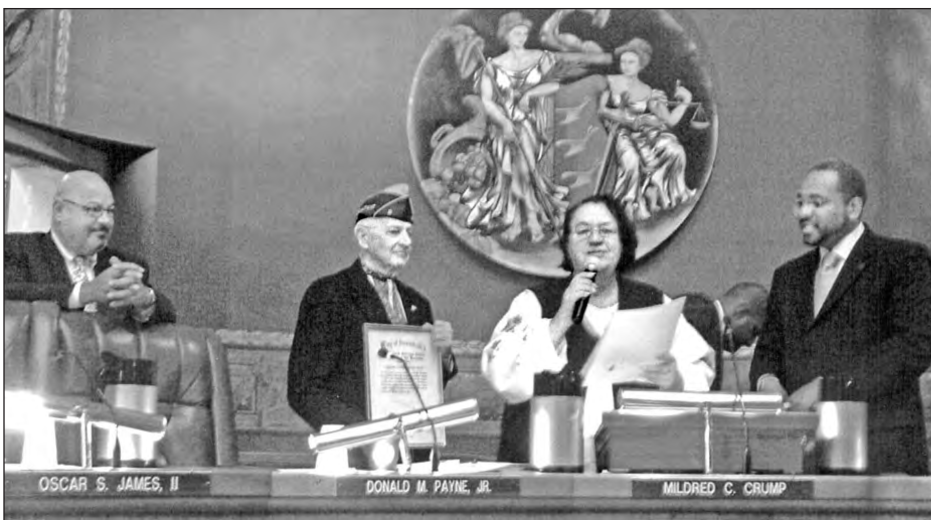
Відділ УККА подякував спонзорові свята – українській кредитівці „Самопоміч” в Ню-Йорку, членам святкового комітету Марії Роз, Робертові Петровському, Елі Піддубній, родині Пищимух – Андрійці, Ларисі, Олі, Тарасові за їхню працю і підтримку.

Слава Куницька

Вручення вітання від міської влади під час свята в Лонґ-Айленді, Ню-Йорк.

НЮАРК, Ню-Джерзі

У міській раді Нюарку, Ню-Джерзі (зліва): радний Карлос Ґонзалес, Володимир Боднар, Божена Ольшанівська, Роналд К. Райс.

В середу, 17 вересня, відбулося церемоніяльне вручення двох проклямацій (з 2007 і 2008 років) у міській раді Нюарку, Ню-Джерзі, з нагоди відзначення річниць незалежности України.

Представники української громади Божена Ольшанівська – голова організації „Американці в обороні людських прав в Україні“ і Володимир Боднар – крайовий ад’ютант Українсько-Американських Ветеранів офіційно прийняли проклямації, які їм вручив міський радний Роналд К. Райс. Він виголосив теплу промову, похвалив українських жителів міста за їхню гідну поведінку, за церкву св. Івана Хрестителя, яка відсвяткувала своє 100-ліття, за їхній вклад у життя і розвиток Нюарку. Він пообіцяв внести резолюцію від ради, яка засуджуватиме напад Росії на Грузію і небезпеку Україні від Москви.

Прийнявши проклямації, Б. Ольшанівська виголосила кілька слів подяки Нюаркові, який був пристановищем для еміґрантів з України, підкреслила, що на Україну чекає ворог з півночі – Росія. Вона сказала: „Ми маємо надію, що Америка підтримає Україну у її прагненні приєднатися до Заходу, до НАТО, до демократичних держав світу, щоб утверджувати на своїй землі свободу, демократію і незалежність“.

Члени Міської ради та присутні особи висловили привітання українцям і побажали їм успіхів.

Божена Ольшанівська

Учасники свята в Лонґ-Айленді, Ню-Йорк, біля міської ради.

Фундація...

(Закінчення зі стор. 10)

татар Марії Соневицької та Алісон Картврайт.

З учасниками Програми зустрілися Роберт МекКонел – віце-президент „Armor Designs“, Кен Босонг – координатор американської „Коаліції за стійку енерґетику”, Таня Мурза – директор екологічної групи у Рівному. Україна.

Учасники побачили головні пам’ятники Вашінґтону, побували на концерті, спілкувалися в домі Надії та Р. МекКонелів. Програма завершилася урочистістю біля пам’ятника Тарасові Шевченкові у Вашінґтоні. Всі витрати, включно з перебуванням учасників у Вашінґтоні, взяла на себе Фундація. Адреса Фундації: „U.S.-Ukraine Foundation“: 1701 K St. NW – Suite 903, Washington, DC 20006. Тел.: (202) 223-2228, електронна пошта: info@usukraine.org

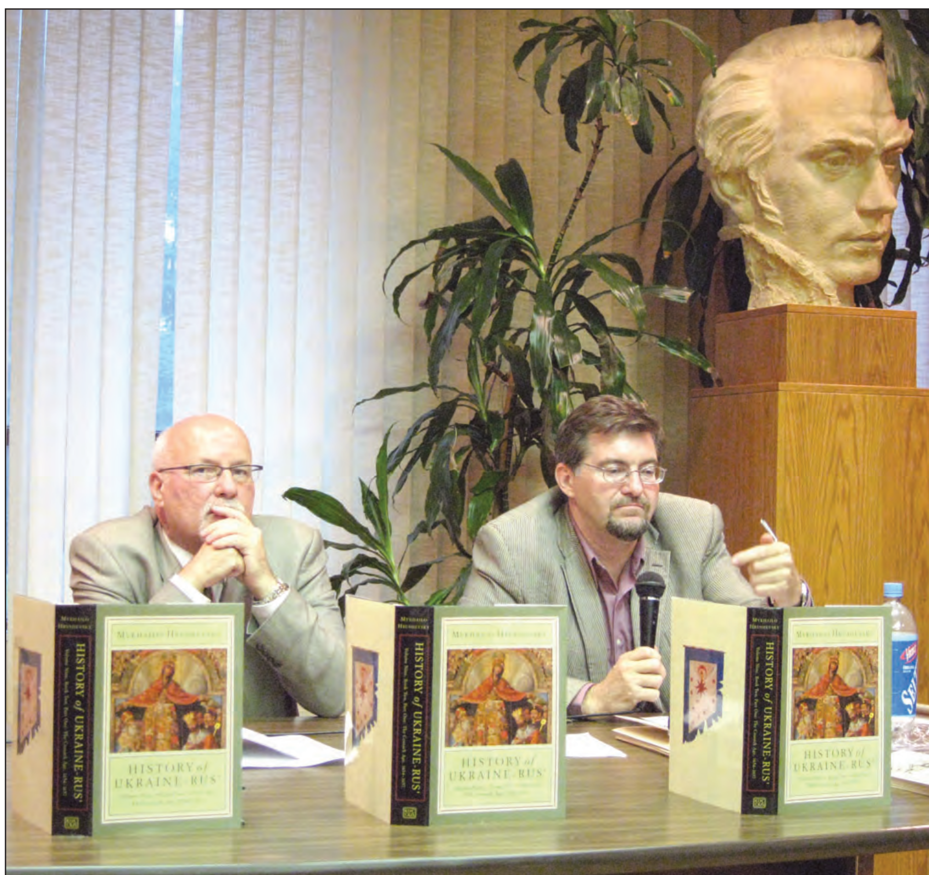
Новий том історії України-Руси М. Грушевського англійською мовою

НЮ-ЙОРК. – 20 вересня в Науковому Товаристві ім. Шевченка (НТШ-А) відбулася презентація щойно виданого англійського перекладу частини першої другої книги дев'ятого тому клясичної „Історії України-Руси" Михайла Грушевського.

Назване видання здійснено завдяки щедрому дарові Дарії Муцак-Ковальської в пам'ять її чоловіка св. п. Михайла Ковальського.

Як відзначив модератор програми Василь Махно, підготування друком англомовного видання багатотомової історії України-Руси М. Грушевського є вельми трудомістким науковим та видавничим проєктом і потребує значних зусиль перекладачів, редакторів та науковців. Для реалізації цього проєкту потрібні великі кошти. НТШ-А є одним з поважних меценатів. Зокрема НТШ-А спонзорує підготування третього тому, надавши ґрант в сумі 100 тис. дол. Праця над цим томом ще триває.

Цього ж вечора першу частину книги другої дев'ятого тому презентували д-р Франко Сисин (Канадський Інститут Українських Студій) та д-р Сергій Плохій (Гарвардський університет). Доповідачі розповідали про особливості англомовного перекладу українського тексту, що писався близько 100 років тому, висвітлили концепцію осучаснення коментарів та поповнення довідково-бібліографічного апарату новою науковою літературою.

Під час презентації. Зліва: д-р Франко Сисин, д-р Сергій Плохій

У тексті М. Грушевського трапляється чимало неперекладених цитат з чужомовних джерел, і тоді ці цитати заново звірялися й перекладалися.

Дев'ятий том присвячено останньому періодові діяльности гетьмана Богдана Хмельницького, тут маємо найбільш документований опис подій навколо укладення Переяславської угоди. От цим то й зумовлено важливість появи книжки саме сьогодні, коли питання українсько-російських стосунків набувають нової гостроти. Адже, як зазначив д-р Ф. Сисин, в англомовному науковому світі й досі поширені видання праць з української історіографії, писані з промосковських позицій. На деяких з них він зупинився детальніше.

Д-р С. Плохій наголосив, що М. Грушевський дивився на Переяславську угоду як на другорядну подію в історії України і розглядав її лише як одну з багатьох інших тактичних військово-політичних угод тієї пори.

Була згадана також і позиція українських правників (між ними Миколи Міхновського), які Переяславську угоду розглядали передусім з юридичного погляду. Оскільки царська сторона порушила найістотніші права іншої договірної сторони, то угода після цього втрачала чинність.

А головна причина нежиттєздатности Переяславської угоди полягала в тому, що в самому процесі її укладення відбулося зіткнення двох несумісних культурних та політичних світоглядів, конфлікт конституційних традицій з рефлексами довготривалого авторитаризму.

Таким чином, в останньому, підготованому М. Грушевським та його учнями томі, була зреалізована синтеза поглядів ученого на Переяславську угоду.

Протягом обговорення були висловлені міркування і щодо стилістичних особливостей перекладу.

Присутні зійшлися на думці, що для читацького сприйняття новітній англійський текст за інших рівних обставин таки легший за вже помітно архаїчний виклад в українському оригіналі.

Пресова група НТШ-А

ФІЛАТЕЛІЯ

Історія і традиції України – на поштових марках

5 вересня Українське державне підприємство поштового зв'язку „Укрпошта" ввело в обіг нові марки серії „Українська пісня". Художник – Миколай Кочубей.

„Чумацькі пісні" з текстом:
„У ніч темную та й до білої днини
Ішли чумаченьки з України.
Та й ішли чумаченьки,
чумаченьки з України,
Та й стали спочити край долини".

„Веснянки-гаївки" з текстом:
„Заспівайте, паняночки,
Веселої гаївочки.
Най ся мати утішає –
Ісус Воскресає!"

„Козацькі пісні" з текстом:
„Стоїть явір над водою,
в воду похилився,
На козака пригодонька,
козак зажурився.
Не хилися, явороньку:
ще ти зелененький!
Не журися, козаченьку:
ще ти молоденький!"

„Колядки" з текстом на полях маркового аркуша:
„На небі зірка ясна засяла
І ясним світлом сіяє,
Хвиля спасення нам завітала,
Се бо Христос
ся рождає"

Поштові штемпелі першого дня обігу нових поштових марок України.

Нові поштові марки і бльоки, а також книгу про марки 2008 року можна придбати у видавництві „Марка України". Адреса: Хрещатик, 22, Київ, 01001 Ukraine. Електронна адреса: stamp@stamp.kiev.ua

Поштова марка „Українсько-шведські воєнно-політичні союзи XVII-XVIII ст." надійшла в обіг 1 жовтня. Її автори – Володимир Таран, Сергій та Олександер Харуки. Ціна: 1.00 грн.

11 липня до 900-річчя Михайлівського Золотоверхого монастиря випущено бльок, який підготували мистці Володимир Таран, Сергій і Олександер Харуки. Ціна – 3.33 грн. Михайлівський Золотоверхий собор споруджений у 1108-1113 роках внуком Ярослава Мудрого київським князем Святополком. У 1934-1936 роках Михайлівський собор і частина споруд монастиря були зруйновані. Їх відновлено у Незалежній Україні.

4 липня побачили світ два бльоки до 90-річчя перших поштових марок Української держави. Автор: Олександер Калмиков. На бльоках розміщено зображення марок і портрети їхніх авторів, якими були мистці Георгій Нарбут (1886-1920) та Антон Середа (1890-1961). Бльоки пронумеровані (номери на бльоках надруковано високим друком). Неперфоровані бльоки будуть презентовані учасникам XI Національної філателістичної виставки „Укрфілексп-08" та активістам філателістичного руху. Неперфоровані бльоки також будуть розміщені в книзі „Поштові марки України 2008".

У жовтні в Україні відбудеться табір „Повстанська ватра"

КИЇВ. – Уже вшосте в Україні з ініціятиви Всеукраїнської молодіжної громадської організації „Молодіжний націоналістичний конґрес" проводиться табір „Повстанська ватра".

Цього року табір відбудеться в двох частинах України – „Повстанська ватра-схід" і „Повстанська ватра-захід". Перший з них відбуватиметься на Харківщині 8-12 жовтня поблизу с. Мохнач, Зміївського району.

Другий табір відбуватиметься на Тернопільщині 2-5 жовтня поблизу села Слов'ятин Бережанського району на базі музею ОУН-УПА.

Таборова програма передбачає практичні заняття з табірництва, ряд лекцій з історії націоналістичного руху, сучасного мистецтва, вивчення народних та повстанських пісень. Завершенням кожного дня буде цікава, весела і насичена ватра.

Адреса оргкомітету: вул. Ярославів Вал, 9, прим. 4, Київ, Ukraine. Тел.: (380-44) 234-7020, електронна пошта: mnk@ua.fm, info_mnk@ua.fm.

Київська міська організація Спілки української молоді

Традиційне дивізійне свято на Оселі ім. Олега Ольжича

ЛІГАЙТОН, Пенсильванія. – В суботу, 20 вересня, на оселі Організації державного відродження України (ОДВУ) ім. Олега Ольжича відбулося традиційне дивізійне свято з печенням бараболі і поросят.

На площі біля імпрезової залі зібралося вже дуже скромне число ветеранів дивізії в супроводі деяких членів управління оселі, що вміло обстоювали жевріння ватри, в якій пеклася бараболя, а поблизу в печі пеклося порося.

Гарний, соняшний день приналежно зацікавлених гостей, які займали місця за столиками серед довколишньої, подекуди вже пожовклої зелені.

Усі жартували, зустрічалися з членами родини, товаришами та знайомими, з котрими вже давно не бачилися.

Під час цієї зустрічі звучала українська музика, яка заохочувала деяких до танцю. А для дітей їзда на конику уприємнювала почуття, надавала поштовх до дитячих ігор.

Богдан Пастушак

П О Д Я К А

Не знаю слів, які могли б достатньо висловити подяку всім тим моїм рідним, приятелям, друзям і знайомим в Америці, Канаді, Україні, Німеччині, Ґуамі й Австралії, які спонтанно відгукнулись на вістку про мою тяжку хворобу, надсилаючи листовні поздоровлення і море прекрасних квітів. Особлива подяка всім тим, які замовили Служби Божі і молилися за моє швидке видужання. Низький поклін усім і довічна вдячність.

Роман Ференцевич

Александрія, Ва., вересень, 2008

„Свято життя" в лікарні

ВЕСТ-ОРАНЖ, Ню-Джерзі. – В неділю, 14 вересня, відбувся полуденок з нагоди „Свята життя", яке організувала лікарня „Сейнт-Барнабас". Були запрошені пацієнти, які в минулому хворіли на рака-пістряка і одужали з допомогою лікарні. Бенкет-полуденок відбувся у ресторані „Мейфейр Фармс". Гостей було близько 1,000 осіб.

Лікарня „Сейнт-Барнабас" має світову славу. Сюди приїздять хворі з усього світу. Багато лікарів українського походження працюють в лікарні, багато українців штату Ню-Джерзі лікуються тут. Лікувалися також відомі особи з України, зокрема генерал Петро Григоренко, Ольга Горинь та інші.

На „Свято життя" прибув крайовий ад'ютант організації „Українські американські ветерани" Володимир Боднар, якому пощастило вилікуватися від пістряка у „Сейнт-Барнабас".

В минулому люди затаювали свої хвороби, а тепер відкрито діляться враженнями, радяться, як найкраще побороти хворобу. Про це були доповіді лікарів, медичних сестер, спеціялістів-онкологів, психологів. Пацієнти мають можливість зустрітися з іншими пацієнтами і в цей спосіб полегшити тягар хвороби.

Полуденок „Свято життя" теж був нагодою зустрітися, поговорити, розпитати, порадитися і поласувати добрими стравами.

Божена Ольшанівська

Вісті Фундації імені Івана Багряного
Жовтень 2008 р., ч. 98

Для чого 33 роки тому було створено Фундацію ім. Івана Багряного

Фундацію ім. Івана Багряного було створено на VII з'їзді Української революційно-демократичної партії (УРДП), яку довший час очолював Іван Багряний, в кінці травня 1975 року в Торонто, Канада. Тоді ставилось шість основних організаційних справ, на які були потрібно фінанси, а саме: допомагати всіма способами визвольним процесам, що відбуваються в Україні; залучити молоде покоління діяспори, вихідців зі східних та центральних земель України, до політичного та громадського життя; видати історію УРДП та історію виходу українців на еміграцію, розповісти світові про Голод 1933 року, створений Москвою, про тюрми, заслання, розстріли, розкуркулювання, русифікацію та інші дії комуністичної системи, які вихідці з СРСР особисто пережили й залишилися живими; видати праці про примусову репатріяцію втікачів „на родіну" та затримати якнайдовше видавничу діяльність Багрянівського руху, розповісти про великий вклад організацій, створених за ініціятивою членства УРДП – Демократичного об'єднання бувших репресованих українців совєтами (ДОБРУС), Союзу українців–жертв російсько-комуністичного терору (СУЖЕРО), Леґіону ім. Симона Петлюри, Товариства прихильників Української Народної Республіки та Об'єднання демократичної української молоді (ОДУМ); зібрати й видати друком публіцистику І. Багряного та перевидати його твори; видати цінні національно-патріотичні праці осіб, причетних до середовища УРДП; фінансово допомагати газеті „Українські вісті", яка в той час ще була в Німеччині, але в 1978 році була перенесена до Дітройту.

Першим головою Фундації до 1982 року була Галина Воскобійник, а пізніше її очолювали Анатолій Лисий (1982-2000), Олександер Скоп (2000-2003), Г. Воскобійник – від вересня 2003 до кінця квітня 2004 року, а з травня 2004 року знову А. Лисий.

Коли ситуація в Україні з проголошенням Незалежности корінно змінилася, дальше існування партії УРДП-УДРП в діяспорі, яка створила Фундацію, стало нелогічним й історично невиправданим. Крім того, й людські ресурси з року в рік зменшувались. Нове покоління, що виросло за межами України, вважає, що український народ тепер має сам кувати свою долю. Тому XII з'їзд УДРП вирішив з кінця травня 2000 року припинити дальше існування партії в діяспорі.

Щоб і далі боротися за українську Україну, можна діяти й надалі в інших, більш доступних в теперішній час формах, а саме з рамени Фундації ім. І. Багряного, яка є неполітичною, неприбутковою, добродійною організацією. З рамени Фундації можна підсилювати фінансову базу національно свідомих сил в Україні в змаганні за найшвидше перетворення України в незалежну, економічно сильну Українську державу.

За роки Незалежности України з каси Фундації видано понад 1.5 млн. дол. на підтримку українських газет та журналів, наукових установ та організацій, на допомогу сиротам, школам, музеям, на видання понад 100 книг про Голод 1933 року, розкуркулювання, русифікація та заслання на Сибір української інтеліґенції, цвіту нації. Головним джерелом приходів Фундації були і є пожертви колишніх членів УРДП-УДРП, ДОБРУС, СУЖЕРО, ОДУМ, членів і прихильників Фундації та українського громадянства.

Телефільм „Тарас Бульба"

Наступного року припадає 200-річчя з дня народження Миколи Гоголя, одного з багатьох відомих українців, яких присвоїла собі Росія. М. Гоголь писав свої твори російською мовою (проза Тараса Шевченка теж була написана російською мовою), але завжди був патріотом України.

Народився письменник 1809 року в селі Великі Сорочинці, біля Миргорода, на Полтавщині. Він є автором книг „Вечори на хуторі біля Диканки", „Миргород", „Тарас Бульба", „Ревізор", „Мертві душі" та інших.

За сценарієм Леоніда Томи – поета, драматурга і публіциста – представника Фундації ім. Івана Багряного на Харківщині, який також народився в Великих Сорочинцях, знімається телефільм „Тарас Бульба".

Створюють фільм київські мистці кіностудії ім. Олександра Довженка, актори Запорізького академічного українського театру компанії „Запорізькі телевізійні лінії". Телефільм буде повнометражний. Його покажуть на провідних каналах України.

Режисером та ініціятором створення цього фільму є власник „Запорізької телевізійної лінії" Євген Березняк. Фундація ім. І. Багряного виділила 1,500 дол. на фільмування.

Нова книга Олександра Шугая

Якщо падіння Берліну 1945 року в Другій світовій війні символізувало розгром німецького фашизму, то зруйнування Берлінського муру через кілька десятків років стало початком краху російського комунізму. Доречно тут навести рядки зі статті Івана Багряного „Між трупом і привидом", написаної тоді, коли над райхстаґом замайорів червоний прапор: „Тепер фашизм лежить трупом. Другий, тобто звироднілий „привид комунізму" – стоїть над трупом свого брата – перед наочним прикладом власної перспективи. І він мусить до тієї перспективи йти".

„Через чужі пороги" – таку назву має друга книга вже відомого читачам п'ятикнижжя Олександра Шугая „Притча про хату, або Сорок святих". У ній мова йде про драматичні події на початку 1960-их років – битву за повоєнний Берлін, спорудження Берлінського муру і Карибську кризу, коли внаслідок авантюрної політики Комуністичної партії Радянського Союзу та її кремлівських верховодів народи опинилися на грані нової світової війни.

Саме у вир цих подій разом з іншими українськими вояками радянської армії потрапив головний герой роману – журналіст. Усупереч брехливій московській пропаґанді він зумів приховано вести щоденник зі своїм, прискіпливим баченням усього сущого. У складних психологічних умовах відбувається становлення його особистості.

Крім надзвичайно переконливих викривальних документальних свідчень і фактів аморальности тоталітарного режиму, до речі, оприлюднених уперше, в романі багато лірики, тепла, почуття чоловічої дружби і взаємовиручки. Той, хто знайомий з долею переслідуваного комуністичною системою сільського жителя Федора Коваля, знайде у творі роздуми про те, що ж таке справжня свобода і любов до рідної землі, до Батьківщини. Роман О. Шугая особливо актуальний сьогодні, коли Росія, вкотре демонструючи свою загарбницьку політику, прагнучи відновити Радянський Союз, розв'язала війну на Кавказі проти вільнолюбної і нескореної Грузії. Твір адресовано широкому колу читачів, зокрема молоді.

Автор другого тому третьої книги (перша книга „Притча про хату або Сорок святих" містить дві книги) О. Шугай є відомим в Україні поетом, прозаїком, есеїстом і дослідником життя і творчости І. Багряного. Він є першим представником Фундації ім. І. Багряного в Україні від початків Незалежности України.

Пройогодослідницькудіяльність проф. Василь Яременко, директор Інституту культурологічних та етнополітичних досліджень, писав: „І якщо колись, дай Боже, над нею, комуністичною ідеологією, над Комуністичною партією Радянського Союзу буде влаштовано суд народів, книга О. Шугая „Іван Багряний, або Через терни Гетсиманського саду" може бути прилучена до справи як ретельно проведене слідство, як зібрані і скрупульозно проаналізовані факти – як звинувачення від імені українського народу. Це найсильніше враження від прочитання книги".

Бажаючі придбати нову книгу О. Шугая можуть прислати чек на 25 дол. на адресу Фундації.

Іван Багряний

З поеми „Мечоносці"

Благословенний день і час,
Й Вітчизна наша з нами!
Нехай ідуть до чорта всі
З розпукою й сльозами.
Ми народились не самі
І день благословили, –
Діди бо знали, – будем ми!
І меч нам залишили.
Благословен же день і час,
І бурі ці, і зливи,
І мати, що родила нас,
Щоб взяти меч могли ми,
І сполохи, і все, що є, –
Благословенно тричі!
Прийми життя таким, як є,
Й дивись йому у вічі.
На світі цім розумно все –
І тюрми ці, і грати,
І ми, що прибули оце,
Щоб їх поруйнувати.
Клади ж важкий п'ястук на меч,
Чіпляй через рамено...
Ми народилися якраз!
Ставай плечем до мене.
Ми народилися якраз
І знаєм, чиї діти.
Благословен цей день і час, –
Тут є нам що робити.
Клади ж важкий п'ястук на меч
І не хитайсь в двобої!
Ми будем гордо умирать
І не вмремо з тобою.
Ми є. Були. І будем ми!
Й Вітчизна наша з нами!
Нехай ідуть до чорта всі
З розпукою й сльозами.

Щиро дякуємо за підтримку!

Від часу появи останнього числа сторінки Фундації прислали пожертви: по 100 дол. – **Петро Гурський** замість квітів на могилу Олексія Шевченка, **Степан Панчишин** для хворих дітей в Україні в другу річницю відходу у вічність його дружини Зені, **Іван Гаращук** в пам'ять його друга Моске Бруно; 100 евро – **Федір Малиновський** з Данії в пам'ять його дорогої дружини Марти, яка упокоїлася 1 червня 2008 року; 50 дол. – **Олена Кульчицька-Папіж** для „Літературної України" – газети Спілки письменників України.

На видання в Дніпропетровську книги „Голодомор 1933 року – вустами молодих": 500 дол. – **Маруся й Іван Гнипи**; по 200 дол. – **Богдан і Лідія Таращук-Неганів** та **Степан Феденко;** 150 дол. – **Ольга Івасечко;** по 100 дол. – **Марія Савеленко, Софія і Микола Петруші, Лідія і Петро Шаєнки** та **Іван Заковоротний;** по 50 дол. – **Катерина Сидоренко** та **Петро Лещишин.**

Управа Фундації щиро дякує всім жертводавцям й просить надалі підтримувати Фундацію своїми пожертвами, щоб вона могла допомагати видавництвам України, науковим установам, газетам, журналам, сиротам та висилати книги, видані в діяспорі, бібліотекам України.

В Фундації можна придбати книги, видані Фундацією в останніх місяцях: „Українська інтеліґенція на Соловках та недостріляні" Семена Підгайного (15 дол.), книги Віталія Бендера, Мар'яна Дального, Івана Багряного та інших.

Дописи і листи до сторінки Фундації ім. Івана Багряного просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation,
811 S. Roosevelt Ave.,
Arlington Heights, IL 60005 USA
Сторінку редагує Олексій Коновал

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

НОВІ ВИДАННЯ

Книга про О. Кандибу-Ольжича

Любомир Винар. „Олег Кандиба-Ольжич: Дослідження та джерела". Редактор Алла Атаманенко. Нью-Йорк; Острог; Львів: Українське Історичне Товариство, Національний університет „Острозька Академія", 2008, 386 ст. Тверда обкладинка.

У 2007 році відзначено 100-ліття від дня народження видатного українського археолога, політичного і революційного діяча, поета і публіциста д-ра Олега Кандиби-Ольжича (1927-1944). В травні 1944 році його заарештувало ґестапо у Львові, вивезло до концентраційного табору Саксенгавзену, де після ґестапівських тортур він загинув 10 червня 1944 року.

Видання включає праці д-ра Любомира Винара, присвячені політичній, революційній і науковій діяльності О. Кандиби-Ольжича. Також в цій частині подається докладна хронологія його життя і творчости.

В окремому розділі містяться рецензії автора на праці з кандибознавства. В іншій частині книжки друкуються джерельні матеріяли з американських та европейських архівів і листування О. Кандиби з О. Онацьким, Олександром Грановським та іншими сучасниками. Також видруковано листування автора книги з Калиною Білецькою-Лазор, дружиною Кандиби-Ольжича, Левом Шанковським, Остапом Грицаєм, Яковом Шумелдою, Євгеном Скоцком та іншими особами. У збірнику міститься стаття редактора видання Алли Атаманенко „Дослідник життя Олега Кандиби-Ольжича (До 75-ліття Любомира Винара)", і „Вибрана бібліографія" праць О. Кандиби-Ольжича і про нього. Видання містить унікальні фотографії О. Кандиби-Ольжича та його співробітників.

Книга коштує з пересилкою 40 дол. Передплатники журналу „Український історик" одержують знижку і платять 37 дол. Прихід з продажу призначено на здійснення видавничих та інших наукових проєктів УІТ. Будемо також вдячні за добровільні датки на Видавничий фонд Товариства. Пожертви можна відтягати з федерального податку.

Просимо чеки висилати на адресу: Ukrainian Historical Association, P. O. Box 312, Kent, Ohio, 44240.

Управа УІТ

Покажчик творчости О. Тарнавського

„Остап Тарнавський: бібліографічний покажчик, 1917-2007". Видавництво „Пульсари". Київ. 2008 рік.

Це солідний том на 415 сторінок, що містить не тільки точні бібліографічні записи для 1,972 друкованих праць О. Тарнавського або про нього, але і не друковані досі автобіографічні і біографічні матеріяли, спогади про нього його найближчого друга і новознайдені документи, що кидають нове світло на його юність і родинну біографію.

Широкий бібліографічний апарат – окремі додаткові покажчики заголовків літературних творів, покажчики імен до друкованих праць і до біографічних матеріялів, покажчик журналів і газет, список вживаних псевдонімів і криптонімів допомагають орієнтуватися у змісті. Чепурно видана книга в твердій оправі ілюстрована 50 документальними фотографіями, а також карикатурами роботи Едварда Козака.

Завершують книгу „Голоси критиків" – цитати з українських, англомовних і польських рецензій 26 різних критиків, що писали про твори О. Тарнавського.

О. Тарнавський народився у Львові 3 травня 1917 року. В 1935 році здав матуру в Українській академічній гімназії і розпочав вищі студії. Ще перед Другою світовою війною почав друкувати у львівській пресі вірші, оповідання і рецензії на театральні вистави. В час совєтської окупації Львова став членом Спілки письменників України. В час німецької окупації працював літературним і театральним репортером у щоденнику „Львівські вісті".

Згодом – багато років пізніше – О. Тарнавський написав книжку споминів про ті часи війни і ця його книжка „Літературний Львів, 1939-1944", що появилася у Львові вже після смерти автора, мала неабиякий успіх в Україні, та й вийшла також згодом у Познані, в польському перекладі. О. Тарнавський від 1949 року аж до своєї смерти 19 вересня 1992 року жив і працював у США. Він залишив по собі не тільки кілька томів оригінальної і перекладної поезії, прози і літературної критики, але також велику журналістичну спадщину.

Оця журналістична спадщина, не зібрана в книги і часто майже анонімна, бо підписувана тільки криптонімами, може бути, завдяки документації бібліографічного покажчика, несподіванкою, а то й ревеляцією для дослідника, бо вона віддзеркалює не тільки величезну активність і працьовитість цього автора, але й колишню живучість української діяспори в Америці, зокрема в таких містах, як Ню-Йорк і Філядельфія.

О. Тарнавський, поет, прозаїк, літературний критик, автор 19 книг, був також активним громадським діячем. Довгі роки він був екзекутивним директором Злученого Українського Американського Допомогового Комітету (і також істориком цієї установи, бо написав книгу про ЗУАДК „Брат братові"), а також довгі роки був спершу головним секретарем, а згодом головою світового Об'єднання українських письменників в екзилі „Слово".

Зацікавлені набути бібліографічний покажчик можуть звернутися до видавництва „Мости" за адресою: „Mosty", 6509 Lawnton Ave., Philadelphia, PA 19126-3745, надсилаючи чек на 25 дол. і 3 дол. за поштову пересилку.

Марта Тарнавська

SELF RELIANCE NEW YORK FEDERAL CREDIT UNION

NOTICE TO THE FOLLOWING MEMBERS TO CLAIM THEIR ACCOUNTS IMMEDIATELY

or on **October 31, 2008** the funds will be released to one of the following entities, depending on member's last known address on record at Self Reliance New York Federal Credit Union:

NEW YORK - State Controller, Office of Unclaimed Funds; **NEW JERSEY** - Division of Taxation, Unclaimed Property; **CONNECTICUT** - Office of State Treasurer, Unclaimed Property Division; **NORTH CAROLINA** - Stated Land Department, Unclaimed Property Division; **CALIFORNIA** - Division of Collections, Bureau of Unclaimed Property; **COLORADO -** Unclaimed Property Division; **FLORIDA -** Bureau of Unclaimed Property; **MAINE -** State Treasurer's Office; **PENNSYLVANIA -** Bureau of Unclaimed Property; **TENNESSEE -** Treasury Department; **TEXAS -** Texas Comptroller of Public Accounts; **VERMONT -** Office of the State Treasurer; **VIRGINIA -** Department of the Treasury

A one time $25 escheatment fee will be assessed on each account by the Credit Union at this time. To reactivate your account please contact one of our conveniently located branch offices.

AKHOBADZE, NANA	DUBOVICI, SIMONA I.	IOFIS, DIANA	LOPEZ, KATARZYNA	PYSARENKO, SONIA	SYTCHEVA, SVETLANA
ANDREIKEVICH, KIRYL	DUBOVICI, VASILE	ISAK, MYKHAYLO	LUKASEVICS VIKTORS	ROSPOPA, MAGDALYNA	SZKAFAROWSKY, STEFAN
ANDREITCHUK, ANDRIJ	DUDA, OLHA	IVANIOUK, ROMAN	LUTSYV, NATALIA	ROSZKOWSKI, IRENEUSZ	SZLESZYNSKI, REGINA K.
ANDREYEV, IGOR	DUISEBAYEVA, GULNARA	JABUREK, LESTER	LYSSENKO, ARTEM	ROUBANOVITCH, VIKTOR	TCHEPEL, SERGUEI
ANTCHOUTINA, LIOUBOV	DUMANSKAJA, TATJANA	JAKUBOWICZ, TOMASZ	LYSYUK, VOLODYMYR	RYBAK, OKSANA	TERESHCHENKO, TAMARA
AVRUTSKY, GENEVIEVE	DUNSKI, TOMASZ	JOZEK, MIROSLAV	MAKAREWYCZ, KONSTANTYN	RYDZEWSKI, BOGDAN	TESAK, SERGEII
AVRUTSKY, MICHAEL	DUOBA, GEDIMINAS	JUZWIAK, ANETA	MAKSON, ANNA	SAARINEN, OLGA	TKACHENKO, NATALIYA
BABIJ, WALTER	DYJAK M.DE OCA, TAWA J.	KACHKINA, ELENA	MALTSEV, SERGIY	SABYLIN, OLEKSANDR	TKACHENKO, YURIJ P,
BAMBROSCH, ANNA	DZIEWIT, KRZYSZTOF	KARAVANOVITCH, BOGDAN	MICKEVICIENE, BIRUTE T.	SALNIKOVA, GALINA	TKACHUK, LYUBOMYR
BANASIK, EUGENIUZ	ERCHOV, IGOR	KASSATKINE, VLADIMIR	MIKLACHTCHOUK, ROMAN	SARNOV, IGOR	TOKAR, YURY
BANDURKA, GANNA	EVANOCHKO, MICHAEL S.	KAZADAROVA, TAMARA	MOLNAR, JOSZEFNE	SAVCHUK, STANISLAV	TOLSON, ELENA
BARDYN, ROMAN	FEDYANINA, NATALYA	KHAR, OLEG-MIRON	MUSELIANI, VAKHTANG	SAVOUN, IGOR	TRIFUNOVIC, NATALJA
BASHMET, MIKHAIL	FIGACZ, KHRISTA	KHARCHENKO, VOLODYMYR	NASTUNEY, OLENA	SEMCZUK, PETER P.	TRYKUR, FEDIR
BELKOVSKYY, YURIY	FORST, KRYSTYNA B.	KHATSKO, YOSYP	NIKITYN, DMITRI	SERDYUKOV, VALENTIN	TSOMYK, OLEG
BEREGOVIY, SERGIY	FOUTCHENKO, ANNA	KHAYBULLIN, KHALIL	NIKONOV, YURI	SERGEYEW, SERGEY	TUCHAPSKAYA, MARIYA
BIEDRON, WIESLAW	GAIDOUTCHKO, PAVEL	KHIMITCH, MIROSLAV	NOVICOV, IULIA	SHCHEGELSKIY, VASYL	TURBABA, TETYANA
BIRYUKOVICH, VALENTINA	GALAS, JULIANNA	KHIMYAK, VASYL	NOVYTSKY, MYKOLA	SHCHUROVSKIY, ANATOLIY A.	TUZ, ANDRIY
BOBOWSKA, RENATA	GALECKI, JOZEF	KHVALINA, GANNA	NOWAK, ARTUR	SHCHUROVSKIY, GEORGE A.	VARHA, ATTILA
BODNAR, MIROSLAW	GAYDUCHOK, IHOR	KHVUST, MYKHAYLO	ODARITCHEV, NIKOLAI	SHEREMETEVA, LUBOV	VASSILENKO, VASSILI
BOGDANOV, JURI	GAYOVYY, VASYL	KIMAK, VIKTOR	ODINOKOVA, GALINA	SHIN, JILL	VLASSOVA-VLASSI, VERA
BOHDANOWYCZ, NATALKA	GERBOUT, ANNA	KIYAEVA, ELENA	OGIJENKO, ANATOLE	SHINKAR, ILONA	VORONCZENKO, ANASTAZIA
BOITCHOUK, EVGUENI	GLOBA, TATIANA	KLUN, ROMAN E.	OKHRIMIOUK, LEV	SHKILKO, GENNADY	VOROTNYAK, ROMAN
BONDRABURA, LEONID	GLOGOWSKI, JAN	KOMARCHUK, HALYNA	OLIYNYK, VALERIE	SHTOGRYN, PETRO	VUKIC, SLAVKO
BOROVETS, IHOR	GNYP, IGOR	KONRAD, KAREL	ONOPRIYENKO, LYUDMILA	SILENKO, GALYNA	WESOLOWSKA, ALICJA W.
BOUDANOVA, OLGA	GOBENKO, PAVLO	KORNEITCHOUK, SERGEI	ORWICZ, TADEUSZ	SIREDZHUK, OLENA	WINCIG, BERNARD
BOUNDZIAK, MYKHAIL	GOLOVKO, VELENTYNA	KOROLIV, VITALI	OSIPOVICH, SERGEI	SKOVORODKO, OLEG	WINFIELD, MARY B.
BRODOWSKI, ADAM	GOLUBENKO, ALEXANDER	KOROLTCHOUK, OLEG	PANTALIONOVA, TATIANA	SKULSKYY, VASYL	WOROBEC, ROBERT
BRON, RITA	GOUMENTCHOUK, VIKTORE	KOSOVICH, DUSHAN R.	PARUCH, JAN	SLIPYJ, BOHDAN	WOWK, NICHOLAS T.
BRYNIARSKA, JOLANRTA	GOVOROV, VADIM G.	KOULIKOV, ROUDOLF	PEKAL, MARIOLA	SMIRNOVA, ANNA	YOURTCHAK, LIOUBOV D.
BUCHAK, SVITLANA	GRICHIN, GEORGIY	KOUS, MIROSLAV	PELEKHATCH, SVETLANA	SMYSH, VASYL	YURCHAK, VOLODIMIR
CAMACHO, SALOMOU	GUBA, LYUDMYLA	KOUVAEVA, TAMARA	PESTOVNIKOVA, SVITLANA	SOCHATSKY, OREST	YURKEVYCH, VALENTYNA
CARSON, MATHEW	GUBENKO, ALEXANDR	KOVALCHUK, YAROSLAV	PESTOVNIKOVA, TETYANA	SOKOLOVSKAIA, GALINA	YURKIN, VOLODYMYR
CHARAPOVA, NADEZHDA	GUIZATOULINE, RAFAIL	KOZACHENKO, IWAN PETROVYCH	PETRICHENKO, VYACHESLAV	SOLOVCHUK, OLGA	ZAITSEVA, NATALIA
CHEPEL, MARIYA	HANYCZ, GEORGE I.	KRAL, HENRYK	PETROUK, GRIGORI	SOTNIKOV, IGOR	ZALIZNYAK, TAMARA L.
CHORNODIDENKO, VADIM	HARKUSCHA, ANDREW	KRAVETS, VICTOR	PETROVA, IRINA	STANKEVYCH, YURIY	ZAREMBA, MIROSLAW
CIOLLI, FRANK A.	HARVEY, NATALIA	KRISHTOPIN, ANDREI	PETROVA, VIKTORIYA	STASHCHYSHYN, NATALIA	ZAWERUCHA, DEMETRO
CZAJKOWSKI, BOGUSLAW	HAYDAY, EVDOKIYA	KUNCEWICZ-POPEL, DANUTA M.	PIDHURSKYY, OLEKSANDR	STECENKO, GEORGE	ZBIERSKA, MONIKA E.
DACHKOVITCH, ROMAN	HELUSKA, ANNA	KURYLYSHYN, STEPAN	PIKH, IRYNA	STEFINYN, MARIA	ZBITKOVSKI, IAROSLAV
DEMARCUKS, SERGEJS	HERMAN, SVITLANA	KURYSHEV, YEVGEN	PILTENKO, MAXYM	STEPANYSHCHEVA, IRYNA	ZEKONIS, OVIDIJUS
DEMBOWSKI, LEO	HIRAK, ALEXANDER Y.	KUSHNIR, LEONID	PODERVYANSKYY, OLEKSANDR	STETSENKO, SERGIY	ZHDANOV, VOLODYMYR
DEREVIANKO, NATALIIA	HORNYCKI, OLGA	KUZIEMKA, MARIA	POGONOWSKI, JACEK	STRISHAK, ANDRE	ZHELYEZKO, LYUBOV
DEREVYANKIN, YURIY V.	HORYNOVA, EVA	KUZMENKO, LYUBOV	POTOVINA, OLENA	STSERYNZAT, ALIAKSANDR	ZHURBA, YAKIV
DJORDJEVIC, ANDRIJA	HRYNCUK, BOHDAN	KWASNIK, WALDEMAR	POUCHKAREVA, MARGARITA	STYPULKOWSKI, MIECZYSLAW	ZILHALOVA, MARIYA
DOLGOV, IOURI	HUDYAKOV, SERGII	KYADIKOVA, KHADISHAT	PROCHURSKA, NATALIE	SUDYLO, IRENE	ZVARYCH, BOHDANA
DOROJYNSKA, GALINA	HUGHES, ALEKSANDRA	LERNER, ROY S.	PROKOPOV, IGOR	SULLIVAN, SHEILA A.	
DOTSENKO, ANDREI	HULEWICZ, KAROLINA B.	LESNIAK, JAN	PROTAS, LYUBOV M.	SUPINSKA, MARZENA	
DOUMKINE, IVAN	ICHBOULATOV, AZAT	LICHTCHOUK, NATALIA	PUCHACZEWSKA, MALGORZATA	SYDORAK, ORESTA	
DUBOVA, NESA	ILLICHOV, VIKTOR	LOPEZ, ANDREW	PYLYPENKO, SERGIY	SYNYCYA, OKSANA	

Самопоміч Нью Йорк

MAIN OFFICE:
108 Second Avenue
New York, NY 10003
Phone: 212 473-7310
Fax: 212 473-7310

KERHONKSON:
6325 Route 209
Kerhonkson, NY12446
Tel: 845-626-2938
Fax: 845 626-8636

UNIONDALE :
226 Uniondale Ave,
Uniondale, NY 11553
Tel: 516 565-2393
Fax: 516 565-2097

ASTORIA :
32-01 31st Ave.
Astoria, NY 11106
Tel: 718 626-0506
Fax: 718 626-0458

LINDENHURST:
225 N. 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: 631 867-5990
Fax: 631 867-5989

Outside NYC call toll free: 1-888-SELFREL ♦ Visit our Website: www.selfrelianceny.org ♦ E-mail: info@selfrelianceny.org

Довгий шлях до рідної мами

Микола Підлісний з Канади надіслав до „Свободи" спогади про своє перебування в Европі в 1942–1945 роках, куди він потрапив як малолітній „остарбайтер". З цього документу постає образ нескореного українського юнака, який прагнув волі попри усі труднощі і смертельний риск. Вміщуємо ці спогади у скороченій версії.

Микола (Новомир) Підлісний

Ми народились 7 лютого 1927 року в селі Петрівці, Городнянського району, Чернігівської области. Чому ми? Тому що ми – близнюки. Мене охрестили Новомиром, а мого брата – Радомиром. Такі імена в нашому селі не прийняті, тому вдома нас звали – Микола і Володимир.

Батьки наші походили з того самого села Петрівки. Батько ще перед Першою світовою війною закінчив чотирикласне училище, що на той час означало середню освіту. Мама була неписьменною і працювала наймичкою. Наші батьки мали шестеро дітей. Троє з них – Кира, Варвара і Василь померли в молодому віці. Я їх не пригадую. А троє залишилося – я, мій брат Володимир, Ніна – старша на чотири роки сестра.

Наш батько в Першій світовій війні був в царській армії кавалеристом і воював проти австро-угорського війська. Після революції батько влаштувався в заводі спиртних напоїв, який був у нашому селі.

Наше село розташоване за 22 км від районного центру Щорса (колишнього Сновська), поблизу залізничної станції Камка. У Петрівці є пам'ятка архітектури – мурована Миколаївська церква (1876 року). Недалеко від нашого села протікає річка Снов. Понад берегом цієї річки колгосп мав сінокіс. Влітку з колгоспів висилали косарів косити траву, пізніше – сушити та складати в копи та перевозити в колгосп. Мій батько вже тоді працював в колгоспі і їздив з косарями на луки. Я дуже просив батька, щоб і мене брав з собою. Він мені в цьому не відмовляв.

На лоні природи можна було купатися, ловити рибу та спати в копицях сіна. В нашому селі був великий став, зроблений ще за часів царату поміщиком Яблонським. Він же побудував церкву. В селі була неповна середня школа, де я закінчив шість кляс.

В кінці 1930-их років почалися арешти учителів, з підручників вирізували фотографії „ворогів народу". І так настав 1941 рік. В цьому році я закінчив школу з відзнакою і з нетерпінням чекав нагоди перейти в районну школу, яка була в Городні, за 12 км від села. Батьки були уже готові продати корову, аби дати мені освіту.

Але 22 червня почалася війна з Німеччиною. Ця вістка блискавично облетіла все село. Народ був приголомшений. Що далі? Батьки боялися за своїх дітей, яких заберуть в армію. Молодь це не лякало, бо у школі нас учили, що ворог буде розбитий на його ж території. Ми з хлопцями і надалі ходили рибалити на Снов.

Одного разу приходимо додому, а мама плаче: батька забрали, і багатьох інших чоловіків, в тому числі рідного брата мого батька Петра Підлісного, двоюрідного брата з маминого боку Миколу Деркача. Ми негайно вирішили іти в Щорс, щоб з ними попрощатися. Пройшли 22 км. Недалеко від міста, в ліску, їх уже готували в дорогу.

Це було останнє моє побачення з батьком, дядьком Петром та двоюрідним братом Миколою. Аж в 1968 році, під час відвідин Петрівки, я побачив їхні імена на пропам'ятній дошці біля клюбу.

Надходили чутки, що німці швидко просуваються на схід. Начальство в поспіху наказало виганяти рогату худобу на схід, розбирати спиртовий завод і вивозити вглиб Росії. Фронт був щораз ближче.

Ми при нашій садибі викопали траншею, де ховалися вночі перед невідомим. Всі шляхи були забиті воєнною технікою армії, що відступала. Багато армійців бігало по хатах та просило цивільного одягу, щоб переодягтися і сховатися.

Однієї ночі під'їхав до нашого двору німецький мотоцикліст, зупинився, постояв і поїхав. На другий день в селі було повно німців. Деякі сиділи на призьбах і писали листи додому, інші набирали людей чистити картоплю і прати білизну.

Німці постояли в селі кілька днів і рушили далі на схід, а в селі під командою німецького управління було створено відділ української поліції. Деякі вступали в поліцію добровільно, щоб не потрапити до Німеччини. Інших змушували.

З району приходило розпорядження, скільки треба призначити людей на вивіз до Німеччини. Тоді староста призначав, кого треба вивезти. Прийшла черга і на нашу родину. Оскільки у нас було двох хлопців по 15 років, до списку потрапив мій брат Радомир-Володимир.

Володимир від довшого часу не почувався добре, тому сільська управа, щоб не брати сестру, вказала на мене. Мама сказала: „Іди синок, на город, подивися навкруги, може, тобі не прийдеться знову село побачити". Я маму потішив і говорив, що десь дорогою утечу і ми знову побачимось.

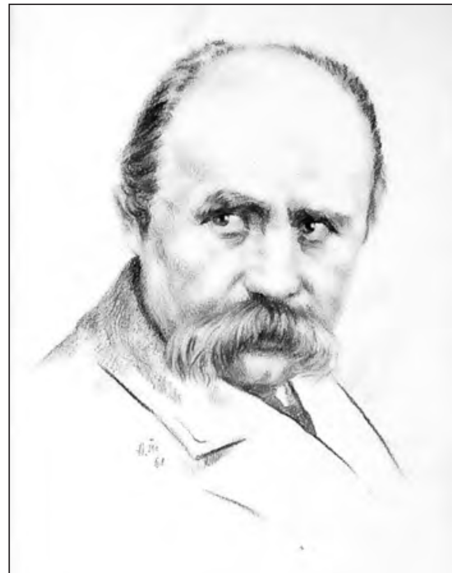
Наше село було у великій жалобі та плачу, бо це уже був другий вивіз в Німеччину. Везли нас на возах в супроводі місцевої поліції. На ніч примостили в Городнянській тюрмі, а на другий день погнали етапом на станцію, де уже чекали таборові вагони. Іще в селі нам сказали, що через рік ми повернемось додому. Хотілося вірити...

Наш поїзд зупинявся в кількох містах. Вибирали міцніших хлопців та дівчат, а решту везли далі. Коли доїхали до Франкфурту-на Майні, то нас залишилось 10. Найстаршому було 17 років, а наймолодшому – 14 років. Він був з нашого села і називався Іван Кравченко.

Поселили нас в дерев'яному будинку на подвір'ї лісового складу. На ніч нас зачиняли, а рано будили до праці. Раз на тиждень давали буханець чорного хліба, який треба було порізати на сім частин, щоб вистачило на сім днів. Але так не виходило, бо голод своє брав, і уже на третій чи четвертий день ми його з'їдали і далі харчувалися баландою з бруки.

Продовження в наступному числі

Мистецька Шевченкіяна Музею „Кобзаря" в Черкасах

Григорій Томенко. „Т. Г. Шевченко" (картон, олівець, 1963 рік)

З ініціятиви черкаського музею „Кобзаря" видавництво „Брама-Україна" випустило у 2007 році комплект з 30 листівок „Мистецька Шевченкіяна Музею „Кобзаря", який започаткував серію видань „Шевченківські раритети". Упорядник – директор музею Ольга Шарапа.

На листівках відтворено портрети Тараса Шевченка, які створили у різні часи митці Фотій Красицький, Данило Нарбут, Григорій Томенко, Володимир Селезньов, Віктор Цимбал, Микола Азовський, Ілля Шульга, А. Панов, В. Тищенко, В. Огулько, Г. Кушніренко, В. Прожога, П. Явдощенко, Н. Кізенко, ряд невідомих художників.

Адреса музею: вул. Байди-Вишневецького, 37, Черкаси, 18000 Ukraine.

Невідомий художник. „Композиція з портретом Т. Шевченка". (Фанера. олія, 1920-ті роки).

ПОДОРОЖІ

Висоцьк – предавній вишній град Полісся

Колишнє містечко Висоцьк на лівому березі річки Горині, вище впадини в неї Случі, належить до предавніх поселень краю і в своїй писаній історії мало три назви: з 1005 року – Височко, з 1502 року – Вишгород і з XVII ст. – Висоцьк. Свою назву отримало воно від високої місцевости, тобто в основу покладено природний чинник. Ця місцевість, де знаходиться Висоцьк, досить підвищена, дуже мальовнича і більше нагадує не глибоке Полісся, а середню Волинь.

В добу великого князя Київського Володимира Височко було важливим погостом на Горині, де тіуни київських князів збирали данину з місцевої людности і по Горині та Прип'яті доставляли в княжі палати. Це були – хутра, мед, віск, збіжжя, риба, худоба та інше.

Що собою являло містечко Височко в середньовічну добу? На острівці, відокремленому в західній частині глибоким ровом, наповненим водами Горині, піднімалася дерев'яна княжа фортеця з земляними валами, частоколами, такими ж вежами і бійницями на них. З заходу до неї були ворота з підвісним мостом на ланцюгах, які на день опускалися, а на ніч піднімалися. За мостом розпочиналися вулички ремісників, а весь Височко був оточений водами озер, які утворило старе річище Горині – Вир, Кривина, Завкілля, Світина.

Монголо-татарська повінь змела не лише містечко Височко, а й його святині. Нинішня церква збудована 1977 року на місці попередніх храмів. Після монголо-татарської повені ці землі належали до так званого „дзвону" князів Гольшанських-Дубровицьких із Дубровиці.

Колишнє містечко Височко саме за князя Юрія Гольшанського-Дубровицького після 1502 року змінює назву на Вишгород. Сюди князь Юрій переніс свою резиденцію, на давньому замковищі побудував новий оборонний замок, укріпив його високими земляними валами з вежами і бійницями і перетворив у неприступний Вишгород.

У замку зберігалися значна бібліотека, архів князів і велика ґалерія давніх образів і картин. Збудували у Вишгороді і величний храм Божий, наділивши його багатим церковним начинням і книгами.

Пожежі – 1593 року від загонів Северина Наливайка, а 1641 року – від природного вогню – знищили Вишгород, залишивши лише замковище з земляними валами та ровами і пам'ять народну про його велич і славу.

Одначе, містечку з новою назвою Висоцьк судилося піднятись з руїн завдяки гетьманові правобережної України Павлові Тетері, який з 1664 року мав містечко як особистий маєток. Гетьман повністю відбудував замок, розбудував містечко, на місці попередніх святинь вибудував православний храм Божий.

В кінці XIX ст. тут проживало близько 2,000 населення, серед них 1,702 – українці. Це була переважно стара православна шляхта, яка користувалася українською мовою. Після пожежі, яка знищила православну святиню місцевих українців, збудовану ще за гетьмана П. Тетері 1877 року, на тому ж місці побудовано дерев'яну церкву Успіння Пресвятої Богородиці.

Травневого недільного ранку нічні поїзди привезли мене до Дубровиці. Довга дорога дала можливість пригадати мої попередні подорожі до Вишгороду, коли 14 років тому я вперше мав змогу оглянути все, що залишилося від минулої слави і величі княжого граду над Горинню. Вісім років тому я знову пішов у передноворічний дощовий з снігом туманний ранок з Удрицька до Висоцька, щоб відшукати на цей раз сліди визначного українського священика-патріота о. Вірослава Тхоржевського і вперше в своєму житті на дорозі, в лісі, недалеко хутора Хилинь, відчув страх від вовчої зграї. А прибувши на хутір, почув від його жителів, що вовча зграя за день перед тим скоїла напад на людей.

В Удрицьку я оглянув церковище, на якому колись стояв храм Різдва Пресвятої Богородиці (1714 року), – безцінна архітектурна пам'ятка краю. Тут о. В. Тхоржевський довгі роки був настоятелем місцевої церкви і одночасно засівав золоте зерно святого українського православ'я, вчив понад все любити Бога і Україну.

Недовге „голосування" на автостраді в Дубровиці – і за півгодини привітні поліщуки привезли мене до кінцевої мети моєї подорожі. Висоцьк зустрів мене цвітінням бузку, яблунь, груш та калини над озером Вир, над Горинню. Аж ось і будівля місцевого музею. З часу моїх останніх відвідин Висоцька тут нічого не змінилося. Ті ж самі обшарпані стіни, непофарбовані старі двері і вікна, сміття на подвір'ї, а на потовчених східцях – порожні пляшки від пива з нічних сходин молоді.

Новими хідниками прямую до храму, який залишається у підпорядкуванні Московської Церкви і служать тут, як і раніше, на так званій „слов'янській" мові з московською вимовою. Колишній настоятель о. Миколай Зозуль при моїх зустрічах показував мені старовинні ікони і старанно їх доглядав. В якому вони нині стані, я не наважився запитати у московського „батюшки". За вівтарем храму – могила о. В. Тхоржевського і його дружини Віри. Червона банда спалила їх у хаті 16 травня 1943 року. Їх обпалені кістки знайшли вічний спокій біля української церкви, за яку вони заплатили життям.

Стою біля безіменної могили мучеників (немає навіть написів на хрестах) і пригадую з архівних документів окремі фраґменти з життя цього визначного сина Полісся. Він народився 27 лютого 1875 року в селянській родині, у Висоцьку, отримав при хрещенні ім'я, складене з слів „Віра" і „Слава", які і визначили йому шлях до глибокої віри і славлення Творця, закінчив духовну семінарію в Кременці 1896 року. Майже чверть століття був настоятелем церкви в Удрицьку, пережив переслідування з боку польських, московських, німецьких окупантів і знайшов мученицьку смерть у рідній батьківській хаті у Висоцьку.

Церква Успіння Божої Матері (1877 рік) у Висоцьку.

Відомий діяч українського національно-визвольного руху 1941-1944 років Роман Петренко в своїх спогадах „За Україну, за її волю" описав одного з керівників підпілля ОУН і УПА з Висоцька вчителя „Миколу", ім'я якого невідоме і дотепер. В одному з вітряних млинів він організував культурно-освітній вишкіл, який охопив 150 осіб різного віку. Біля Висоцька в бою з есесівцями загинув один з перших командирів УПА Григорій Перегійняк („Коробка"). Ці імена досі не увічнені у назвах вулиць, у пам'ятниках.

Володимир Рожко,
Луцьк

Ділимося сумною вісткою з рідними і знайомими, що в суботу, 27 вересня 2008 р., в Сиракюзах, Н.Й., на 96 році життя, відійшла до свого Творця наша незабутня, дорога Сестра, Тета і Кузинка

СВ. П.

МАРІЯ з ГОЛОВКІВ ШАФРАНСЬКА-ЛОГАЗА

пластун сеніор керівництва, довголітня пластова виховниця, директор і вчителька Школи Українознавства, кол. член ОУН, в'язень львівської тюрми Бриґідки й польського концтабору в Березі Картузькій, громадська діячка.

Похоронні відправи почалися в Сиракюзах, де в четвер, 2 жовтня, в похоронному заведенні була відслужена Панахида, а в п'ятницю, 3 жовтня, в церкві св. Івана Хрестителя, о год. 7:00 веч. Заупокійна св. Літургія.

В суботу, 4 жовтня 2008 р., тлінні останки будуть перевезені до Савт Бавнд Бруку, Н. Дж., й похоронені на цвинтарі св. Андрія, біля її покійного чоловіка д-ра Михайла Логази.

Вічна Їй пам'ять!

У скорботі залишені:

Сестри - Іванна-Тетяна Ґорчинська з синами Андрієм і Юрієм та їхніми родинами
Ольга Чмола з сином Богданом і дочкою Оленкою та їхніми родинами

Брати - Юрій-Євген Ференцевич з дружиною Христиною, дочкою Яриною і сином Тарасом та їхніми родинами
Роман Ференцевич з синами Марком та Ігорем і їхніми родинами

Сестрінки - Оксана Драґан-Кравців з чоловіком Юрієм і дочками Оленкою та Наталкою з чоловіком
Тереса Вілліямс з сином Стівеном
Інґрід Кучер з дочками Надією і Барбарою та сином Андрієм

Кузинка - Ольга Бойко-Зацухна

Віддані опікунки - Галя Волицька, Надя Бойцан-Ґолецас

Якщо хтось бажав би, вшановуючи пам'ять Покійної, скласти даток на добродійну ціль, просимо жертвувати на "Plast-Sokil", висилаючи на адресу: Dr. Orest Hawryluk, 321 Linden Dr., Elkins Park, PA 19027-1342, або на Український Католицький Університет, висилаючи на адресу: UCEF, 2247 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622-4828.

Ділимося сумною вісткою з приятелями та українською громадскістю, що в неділю, 24 серпня 2008 р., на 87 році трудолюбимого родинного та громадського життя відійшов у Господню вічність наш дорогий МУЖ, БАТЬКО та ДІДУСЬ

СВ. П.

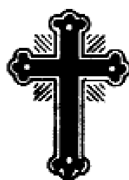
інж. Лев Боднар

Залишив у смутку:
- дружину Богданну
- сина Богдана з дружиною Лілею та дітьми - Лярисою й Тамарою
- сина Мирона з дружиною Адріяною та дітьми - Катрусею, Наталкою й Александром
- дочку Уляну
- ближчу та дальшу родину тут у США та Україні.

Покійний інж. Лев Боднар був громадським діячем у Чикаґо і довголітнім керівником радіомовлення "Українська Вечірня Трибуна"

Вічна Йому пам'ять!

У СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ,
в суботу, 4 жовтня 2008 року, о год. 9-ій ранку, в соборі
свв. Володимира й Ольги буде відслужена СВЯТА ЛІТУРГІЯ з ПАНАХИДОЮ
за спокій душі Лева Боднара.
Приятелів і знайомих просимо о молитви.

Ділимося сумною вісткою, що в суботу, 27 вересня 2008 р. відійшов у Божу вічність на 87 році життя

СВ. П.

ІВАН БЕЗУБ'ЯК

нар. 16 червня 1921 р. в Україні.

ПАРАСТАС відбувся в понеділок, 29 вересня в Wolsh La Bella and Son Funeral Home, Woodhaven, NY.

ПАНАХИДА була відправлена у вівторок, 30 вересня 2008 р. в похоронному заведенні у Woodhaven, NY.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 1 жовтня о год. 10 ранку в Українській католицькій церкві св. Покрови Божої Матері в Озон Парку, Н. Й. Тіло поховано на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Залишені у смутку:
дружина – АНАСТАЗІЯ з дочкою ОЛЬГОЮ ҐАЛІҐАН і її родиною та сином ЙОСИПОМ ЧУПА і його родиною
брат – СОФРОН з родиною в Україні
сестра – ЮСТИНА з родиною в Україні
та ближча і дальша родина в Україні.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що 27 вересня 2008 р. відійшла у вічність наша найдорожча МАМА, ТЕТА і БАБЦЯ

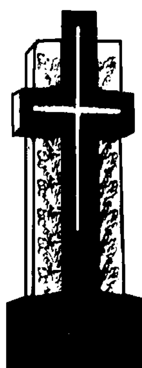
СВ. П.

ЛЮБА ЯРЕМА
з дому КУЦАН

Залишені в глибокому смутку:
донька – ОКСАНА ЯРЕМА з мужем ШЕЙМИСОМ
внук – ПЕТРУСЬ
сестрінок – ВОЛОДИМИР ЯВДОШИН з дружиною СОФІЄЮ та дітьми МИРОСЛАВОЮ, МЕЛАНІЄЮ, АДРІЯНОЮ та МАРКОМ
ближча і дальша родина в Америці та Україні.

ПАНАХИДА в четвер, 2 жовтня 2008 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Петра Яреми в Ню-Йорку. Похорон 3 жовтня 2008 р. о год. 9:30 ранку в церкві св. Юра в Ню-Йорку, а відтак на цвинтарі св. Духа в Гемптонбурґу, Н. Й.

Вічна Її пам'ять!

В глибокому смутку повідомляємо родину, приятелів і знайомих, що в четвер, 25 вересня 2008 р. відійшов від нас у вічність на 89-му році життя, заосмотрений Найсвятішими Тайнами наш найдорожчий
ТАТО, ДІДУСЬ і ПРАДІД

СВ. П.

ЮРІЙ НАВРОЦЬКИЙ

нар. 31 липня 1919 р. в Підволочиськах, Україна.

Залишені у глибокому смутку:
доньки – ІРЕНА МАКАРУШКА з чоловіком РЕЙОМ АЛЛЕНОМ
– МАРТА ТОРІЕЛЛІ з чоловіком РОБЕРТОМ
внуки – ХРИСТЯ МАКАРУШКА з чоловіком ДАВИДОМ НАП
– МАРТА МАКАРУШКА з чоловіком РОБОМ ФАЙТМАСТЕРОМ
– ДАМЯН МАКАРУШКА з дружиною ШЕРЕЛ КРУНІ
– СОФІЯ і ДЕНИС ТОРІЕЛЛІ
правнуки – ВОКЕР, ЕМЕТ і ДЖЕСПЕР МАКАРУШКИ
– ЛУКА і МАЯ НАП
племінники – НАДЯ ТРОЯН з родиною
– ЛІДА ДЛЯБОГА з родиною
– КСЕНЯ МОР з чоловіком ШОНОМ
– РОМА О'ГАРА з чоловіком МІКЕЛОМ
– АНДРІЙ НАВРОЦЬКИЙ з дружиною СИЛВІЄЮ
та ближча і дальша родина в Америці і Україні.

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Юра в Ню-Йорку і на кладовищі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Йому пам'ять!

В пам'ять Покійного родина просить складати пожертви на:
The Ukrainian Museum, 222 East 6th St., New York, NY 10003;
Стипендії через СУА, UNWLA Scholarship Fund,
P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747
або на
пресовий фонд Тижневиків: Svoboda і The Ukrainian Weekly
2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054.

Ділимося сумною вісткою з ріднею, приятелями і знайомими, що дня 27 вересня 2008 р., на 94 році життя, упокоїлася в Бозі заосмотрена Найсвятішими Тайнами наша найдорожча
МАМА, БУНЯ і ПРАБАБУНЯ

СВ. П.

ОЛЬГА БУБНЯК
(з КОСТЕКІВ)

ПАНАХИДА була відправлена у вівторок, 30 вересня 2008 р.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в середу, 1 жовтня 2008 р. у церкві св. Миколая в Пассейку, Н. Дж., а відтак на цвинтарі св. Михаїла в Лодай, Н. Дж.

Горем прибиті:
доньки – ІРЕНА з мужем МИХАЙЛОМ ВОЛЕКОМ
– ДАРІЯ з мужем ВОЛОДИМИРОМ РУДАКЕВИЧЕМ
внуки – ЛІДА з мужем ЮРІЄМ КРІЯК та дітьми АНЕЮ і ЕВОЮ
– ГАЛИНА з мужем ІВАНОМ КАПЕЛЕВСЬКИМ та дітьми АРІЯНОМ, НИКОЛАЄМ, ІВАНОМ і АЛЕКСОЮ
– АДРІЯННА з мужем ДЕРИКОМ ДАНТАС та дітьми КАРЛЕЮ і ДЖЕНОЮ
– ХРИСТИНА РУДАКЕВИЧ
– ЛІДА з мужем ДАВИДОМ КЛЕЙ
сестра – СОФІЯ ПАТРИЛО
сестрінки – ХРИСТИНА ПАТРИЛО
– д-р ОРИСЯ з мужем д-ром НЕСТОРОМ БЛИЗНАКОМ і родиною
братанки – АЛЕКСАНДРА ДУДКА
– МІШЕЛ з мужем ТОМАСОМ КОТОНОМ
– АЛЕКСАНДЕР КОСТЕК з дружиною КОРТНІ
братова – РЕНАТА КОСТЕК
та ближча і дальша родина в США і Україні.

Вічна Їй пам'ять!

Ділимося сумною і болючою вісткою, що 25 вересня 2008 р., по тяжкій недузі, відійшов у вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДО

СВ. П.

МИКОЛА ЛЕСЬКІВ

нар. 25 жовтня 1921 р. в м. Бучачі, Україна.
Член парафії св. Йосафата, Філядельфія, Па., колишній довголітній секретар 14 відділу СУК Провидіння.

ПАРАСТАС відбудеться в п'ятницю, 3 жовтня 2008 р. в похоронному заведенні Флетчер-Насевич, Філядельфія, Па.
ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбудуться в суботу, 4 жовтня в церкві Благовіщення Пресвятої Богородиці, Мелровз Парк, Па., а відтак тлінні останки спочинуть на цвинтарі св. Марії, Факс Чейс, Па.

У глибокому смутку залишилися:
дружина – СОФІЯ (прожили разом 65 років)
дочка – МАРІЯ
сини – МИХАЙЛО з дружиною ЛЕСЕЮ і дітьми ЮРІЄМ з дружиною КЕЛІ, АДРІЯНОМ і НАТАЛКОЮ
– ВОЛОДИМИР з дружиною АННОЮ і дітьми ПЕТРУСЕЮ і АНДРІЄМ
ближча і дальша родина в Америці, Україні і Польщі.

Вічна Йому Пам'ять!

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ
ПЕРЕХОДУ У ВІЧНІСТЬ
нашої дорогої ДОНІ і СЕСТРИ

СВ. П.

ОРЕСТИ ГРИЦІВ-КОВЧ

просимо родичів і приятелів помолитися з нами у скорботний день, 7 жовтня 2008 р., за спокій Її благородної душі.

Нехай добра пам'ять про Орисю буде завжди у наших серцях і надхне нас наслідувати Її добрі діла і наміри

У глибокому смутку:
батьки – ЛУКІЯ і ТЕОДОСІЙ ГРИЦІВ
брат – РОМАН з ЛЮСЕЮ
брат – ЯРЕМА з РОМАНОЮ
племінники – ДМИТРІЙ і ДЕМ'ЯН
– ЮСТИНА і ОЛЕКСА

ЗМІНА АДРЕСИ

☐ **„Свобода“** ☐ **„The Ukrainian Weekly“**

СТАРА АДРЕСА:

Число Відділу (якщо член УНС): ....
Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....

НОВА АДРЕСА:

Ім'я і прізвище: ....
Адреса: ....
....
Число телефона: (.......) ....

Зголошення присилати до:
Svoboda/The Ukrainian Weekly
P.O.Box 280, Parsippany, NJ 07054

На зміну адреси проситься долучити $1.00
ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗМІНИ АДРЕСИ ТРИВАЄ 1-2 ТИЖНІ